

PROGRAM ROZVOJA OBCE MALÉ KOZMÁLOVCE

PROGRAMOVACIE OBDOBIE 2019 - 2028

Formulár č. Ú 1 - Hlavička dokumentu PRO

Názov:	Program rozvoja obce Malé Kozmálovce 2019 - 2028
Územné vymedzenie :	Nitriansky kraj, okres Levice, obec Malé Kozmálovce – ŠÚJ
Územný plán obce schválený:	
Dátum schválenia PRO:	
Dátum platnosti:	2019 - 2028
Verzia	1.0.
Publikovaný verejne:	
Spracoval:	Mgr. Monika Slížiková, tel. 0911 764 700, mail: slizikova.monika@gmail.com

Zdroj: vlastné spracovanie

Obsah

ÚVOD	3
EX –POST HODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PHSR	7
ANALYTICKÁ ČASŤ	8
1 ANALÝZA VNÚTORNÉHO PROSTREDIA	8
1.1 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE	8
1.1.1 História	8
1.1.2 Insígnie	10
1.1.3 Vymedzenie územia, poloha	10
1.1.4 Geologický vývoj a geologická stavba	12
1.1.5 Geomorfológia a reliéf	13
1.1.6 Klimatické pomery	15
1.1.7 Hydrologické pomery	16
1.1.8 Pôdne pomery	17
1.2 VNÚTORNÉ ZDROJE	18
1.2.1 Rastlinstvo a živočíšstvo	18
1.2.2 Ochrana životného prostredia	20
1.2.3 Infraštruktúra	22
1.2.4 Dopravná infraštruktúra	23
1.2.5 Technická infraštruktúra	24
1.2.6 Sociálna infraštruktúra	26
1.2.7 Obyvateľstvo	28
1.2.8 Hospodárstvo	34
1.2.9 Cestovný ruch	37
1.3 EX-ANTE HODNOTENIE	40
2 ANALÝZA VONKAJŠIEHO PROSTREDIA	41
2.1 IDENTIFIKÁCIA HLAVNÝCH VONKAJŠÍCH FAKTOROV ROZVOJA ÚZEMIA	41
2.2 STEEP ANALÝZA	42
3 ZHODNOTENIE SÚČASNÉHO STAVU ÚZEMIA OBCE MALÉ KOZMÁLOVCE	43
3.1 VYHODNOTENIE PRIESKUMU VEREJNEJ MIENKY	43
3.2 SWOT ANALÝZA	43
3.3 IDENTIFIKÁCIA KRITICKÝCH OBLASTÍ ROZVOJA	47
STRATEGICKÁ ČASŤ	48
4 VÍZIA	48
5 STRATÉGIA ROZVOJA	49
5.1 STRATEGICKÉ CIELE	49
PROGRAMOVÁ ČASŤ	51
6 PRIORITNÉ OSY	51
6.1 PRIORITNÁ OBLASŤ - HOSPODÁRSTVO	51
6.2 PRIORITNÁ OBLASŤ – SOCIÁLNA	52
6.3 PRIORITNÁ OS – ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	52
REALIZAČNÁ ČASŤ	53
7 POPIS ÚLOH PRI REALIZÁCIÍ PRO	53
8 SYSTÉM MONITOROVANIA A HODNOTENIA PRO	54
9 AKČNÝ PLÁN	54
FINANČNÁ ČASŤ	61
ZÁVER	69

Úvod

Prechodom niektorých kompetencií na miestne samosprávy sa na jednej strane obciam poskytla väčšia miera právomocí ale na strane druhej väčšia miera zodpovednosti. Práve tento fakt bol impulzom pre obec Malé Kozmálovce na spracovanie komplexného rozvojového dokumentu vo forme programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja. Obec týmto programovým dokumentom dáva najavo záujem o svoju budúcnosť ako aj o budúcnosť svojich obyvateľov. V podobe programu získava nástroj na riadenie trvalo udržateľného rozvoja, založeného na identifikácii potrebných zmien a zároveň preberá zodpovednosť za budúci rozvoj. Jasné stanovenie rozvojových priorít umožní obci realizovať dlhodobý rozvoj založený na cielenej stratégii, pri naplňaní ktorej chce obec plne a efektívne využiť nadobudnuté kompetencie.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Malé Kozmálovce je základným programovým dokumentom, ktorý má charakter strednodobého rozvojového dokumentu, ktorý je vytváraný v nadväznosti na strategické dokumenty vyššej hierarchickej úrovne (PHSR Nitrianskeho samosprávneho kraja, Národný strategický referenčný rámec, atď.).

Cieľom PHSR je zabezpečenie kontinuity rozvoja obce vychádzajúcej z reálnych predpokladov a vytvorenie stratégie rozvoja obce kladúcej dôraz na zahrnutie a skĺbenie ekonomických a sociálnych záujmov jej občanov do nastavenia smeru budúceho rozvoja obce.

PHSR podáva komplexnú analýzu obyvateľstva Malých Kozmáloviec, jeho územia, sídiel a odvetví výrobných ako aj nevýrobných činností. Pri jednotlivých témach bolo autorovou snahou vysvetlenie súčasného stavu ako výsledku dlhodobého vývoja a vysvetliť ho v súvislostiach a väzbách k iným skutočnostiam. Každý analyzovaný problém je chápaný ako súčasť nadradeného zložitejšieho systému.

Neoddeliteľnou súčasťou procesu tvorby PHSR je iniciácia obyvateľstva, záujmových združení, kľúčových osôb a subjektov za jednotný cieľ – trvalo udržateľný rozvoj obce.

Zámer aktualizácie PHSR

Zámer aktualizácie PHSR	
Názov dokumentu	- Program rozvoja obce Malé Kozmálovce na roky 2019 - 2028
Forma spracovania	- pracovníkmi samosprávy, - s pomocou externých odborníkov (spolupráca),
Riadenie procesu spracovania	- pracovné skupiny boli zložené z vedenia obce, zamestnancov OcÚ, poslancov OZ a komisií: komisia verejného záujmu, bytová komisia - súčasťou prieskumu boli aj mimovládne organizácie a podnikateľské subjekty v obci, - zapojenie verejnosti a komunikácia s verejnosťou: zapojenie prostredníctvom dotazníkového prieskumu, informovanie prebiehalo formou www stránky, prostredníctvom zasadnutí OZ.
Obdobie spracovania	- PHSR bol spracovaný v priebehu roka 2019 - harmonogram spracovania je uvedený v nasledujúcej tabuľke.
Financovanie spracovania	- náklady na vlastné spracovanie boli financované z rozpočtu obce .

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

Harmonogram aktualizácie PRO

Harmonogram spracovania PHSR												
Termín	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod												
Analytická časť												
Strategická časť												
Programová časť												
Realizačná časť												
Finančná časť												
Záver												

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

PRO bol aktualizovaný na základe zákona Národnej rady SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona 309/2014 Z.z., ktorý definuje Program rozvoja obce ako strednodobý programový dokument, obsahujúci analýzu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, hlavné smery jej vývoja, ustanovenie cieľov, prvoradých potrieb a úloh vo všetkých oblastiach života obce. Súčasťou programu je aj návrh jeho administratívneho a finančného zabezpečenia. Zákon stanovuje aj úlohy, týkajúce sa vypracovávaní, schvaľovania, zabezpečenia plnenia a pravidelného vyhodnocovania predmetného programového dokumentu. Pri spracovaní programu boli rešpektované zásady regionálnej politiky vlády Slovenskej republiky a princípy regionálnej politiky Európskej únie zakotvené najmä v nariadení Rady (ES) č. 1266/1999 (nariadenie o štrukturálnych fondoch).

Použité participatívne metódy

Metóda	Informovanie verejnosti	Získavanie názorov verejnosti	Zohľadnenie názorov verejnosti
Tlačené materiály			
Verejné informačné tabule	áno		
Informačné formuláre, tabuľky údajov,	áno		
Internetové stránky	áno		
Využitie existujúcich médií			
Zverejňovanie informácií v miestnej tlači	áno		
Stretnutia			
Stretnutia s kľúčovými ľuďmi/skupinami	áno	áno	áno
Návšteva v dotknutom území	áno	áno	áno
Verejné vypočutie	áno	áno	áno
Využitie miestnych ľudí na získavanie názorov	áno	áno	áno
Rozhovory a prieskumy			
Dotazník pre záujmové skupiny	áno	áno	
Dotazník pre širokú verejnosť	áno	áno	
Poradné skupiny			
Miestne poradné skupiny	áno	áno	áno

Riešenie problémov			
Rokovanie bez prítomnosti moderátora/facilitátora	áno	áno	áno

Zdroj: vlastné spracovanie

Východiskové dokumenty

Súlad PHSR s dokumentmi na miestnej, národnej a nadnárodnej úrovni:

Miestnej úrovni

- **Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce**, ktorý je strednodobý programový dokument spracovaný na úrovni obce.
- **Viacročný rozpočet.**

Národnej úrovni

- **Partnerská dohoda** určuje stratégiu, priority a podmienky SR na využívanie fondov EÚ tak, aby sa dosiahli priority stratégie Európa 2020. Ide teda o základný národný dokument, ktorý zastrešuje všetky operačné programy SR pre nové programové obdobie
- **Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 - 2020** - pozičný dokument identifikuje z pohľadu Európskej komisie hlavné rozvojové potreby s možnosťou financovania opatrení v rámci fondov Spoločného strategického rámca EÚ v podmienkach SR.
- **Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 - 2020**
- **Integrovaný regionálny operačný program „IROP“** - predstavuje programový dokument SR pre programové obdobie 2014 – 2020, ktorého globálnym cieľom je: prispieť k zlepšeniu kvality života a zabezpečiť udržateľné poskytovanie verejných služieb s dopadom na vyvážený a udržateľný územný rozvoj, hospodársku, územnú a sociálnu súdržnosť regiónov, miest a obcí.
- **Program rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja**

Nadnárodnej úrovni

Programové dokumenty Európskej únie pre využitie štrukturálnych fondov tvoria:

- **Stratégia EÚ 2020** - cieľ: konkurencieschopnosť, zamestnanosť a hospodársky rast

Jednotlivé strategické dokumenty sú vypracovávané vo vzájomnej nadväznosti a postupnosti.

Tematické ciele v súlade so stratégiou Európa 2020:

- 1) posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií;
- 2) zlepšenie prístupu k informáciám a komunikačným technológiám a zlepšenie ich využívania a kvality;
- 3) zvýšenie konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov a poľnohospodárskeho sektora (v prípade EPFRV) a sektora rybného hospodárstva a akvakultúry (v prípade EFNRH);
- 4) podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch;
- 5) podpora prispôsobovania sa zmenám klímy, predchádzania a riadenia rizík;
- 6) ochrana životného prostredia a presadzovanie efektívneho využívania zdrojov;
- 7) podpora udržateľnej dopravy a odstraňovanie prekážok v kľúčových sieťových infraštruktúrach;
- 8) podpora zamestnanosti a mobility pracovnej sily;

- 9) podpora sociálneho začlenenia a boj proti chudobe;
- 10) investovanie do vzdelania, zručností a celoživotného vzdelávania;
- 11) zvyšovanie inštitucionálnych kapacít a efektivity verejnej správy.

Pozičný dokument definuje nasledujúce prioritné oblasti:

- podnikateľské prostredie priaznivé pre inovácie
- infraštruktúra pre hospodársky rast a zamestnanosť
- rozvoj ľudského kapitálu a zlepšenie účasti na trhu práce
- trvalo udržateľné a efektívne využívanie prírodných zdrojov
- moderná a profesionálna verejná správa

Operačné programy pre nové programové obdobie:

- Výskum a inovácie
- Integrovaná infraštruktúra
- Ľudské zdroje
- Kvalita životného prostredia
- Integrovaný regionálny operačný program
- Efektívna verejná správa
- Rybné hospodárstvo
- Program rozvoja vidieka

Zdroje financovania pre nové programové obdobie:

Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR)

Európsky sociálny fond (ESF)

Kohézny fond (KF)

Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka a rybného hospodárstva (EPFaRV)

Ďalšie možnosti čerpania fondov:

Švajčiarsky finančný mechanizmus

Dotačný systém Ministerstva kultúry SR

Dotácie Ministerstva školstva, vedy a výskumu SR

Dotácie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Dotácie Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR

Environmentálny fond

Nadácia Orange

Nadácia Pontis a iné.

Uplatnenie integrovaného prístupu

Integrovaný prístup bol uplatnený pri procese PHSR, kde boli zohľadnené potreby a požiadavky všetkých zainteresovaných skupín - obyvateľov, občianskych združení, záujmových skupín obyvateľov, podnikateľských subjektov, obce a jej jednotlivých orgánov. Vo fáze príprav spracovania - prostredníctvom dotazníkového prieskumu, ako aj v rámci schvaľovacej fázy PHSR, kde bol návrh dokumentu zaslaný zainteresovaným skupinám na záverečnú úpravu, doplnenie a odsúhlasenie.

Integrovaný prístup bol uplatnený v prípade finančného zabezpečenia jednotlivých priorít a cieľov. Financovanie sa realizuje z viacerých zdrojov – verejných a súkromných. Verejné zdroje uplatňujú integrovaný prístup z hľadiska horizontálneho ako aj vertikálneho. Z horizontálneho hľadiska predstavuje kombinovanie viacerých možných zdrojov EÚ

(Operačných programov). Z vertikálneho hľadiska sú integrované zdroje EÚ, úrovne SR, VÚC a nakoniec na najnižšej úrovni miestnej samosprávy.

PHSR sa skladá z hlavného dokumentu a príloh, ktoré sú jeho neoddeliteľnou súčasťou.

EX –POST HODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PHSR

Názov projektu	Číslo opatrenia	Stav prípravy	Rok realizácie	Finančné zdroje	
				Vlastné zdroje	Iné zdroje
Vysporiadanie pozemkov s trvalým záberom	A2 – Prevencia a ochrana pred povodňami	zrealizované			
bytové domy B1 a B2	A6 – Rozvoj bývania	zrealizované			
Internetová miestnosť	B1 – Internet pre každého	zrealizované			
Komunitné centrum	B2 – Komunitné centrum	zrealizované			
	B4 – Zvýšenie environmentálneho povedomia obyvateľov	Realizované priebežne	2007-2017		
harmonogram spoločenských a kultúrnych podujatí	D2 – Kultúrou k posilneniu identity	Realizované priebežne	2007-2017		

Analytická časť

1 ANALÝZA VNÚTORNÉHO PROSTREDIA

1.1 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE

Súčasná podoba obce Malé Kozmálovce (ako územnej jednotky v rámci administratívno-správneho členenia SR) bola určená poslednou územnou zmenou týkajúcou sa obce, a to uznesením vlády SR z dňa 18. apríla 1995 číslo 258. Vláda týmto vyhlásením, okrem iných, schválila rozdelenie obce Tlmače na obce Tlmače, Malé Kozmálovce a Veľké Kozmálovce v okrese Levice.

Základná charakteristika obce

OBEC	Malé Kozmálovce
KÓD OBCE	581 135
ŠTATÚT OBCE	obec
OKRES	Levice
KRAJ	Nitriansky
PSČ	935 21
TELEFÓNNE SMEROVACIE ČÍSLO	036
PRVÁ PÍDOMNÁ ZMIENKA	z roku 1332
NADMORSKÁ VÝŠKA STREDU OBCE (m.n.m.)	175
CELKOVÁ VÝMERA (km ²)	9,22
POČET OBYVATEĽOV (31.12.2018)	371
HUSTOTA OBYVATEĽSTVA	40,24

Zdroj: obec

1.1.1 HISTÓRIA

Dnešné osídlenie obce vzniklo v miestach neolitického a slovanského sídliska. Malé Kozmálovce sú vstupom do mocne opevnenej Slovenskej brány, vedúcej do banských miest Horného Uhorska. Po oboch brehoch je viacero hradísk, ktoré vznikli v po veľkomoravskom období v 9. storočí a slúžili na ako útočisko až do založenia Uhorska a 11. storočí. Pri výkopových prácach roku 1938 bol objavený hrob pochádzajúci z čias Veľkomoravskej ríše, v ktorom sa našiel železný dvojsečný karolínsky meč, dve ostrohy a hrncovitá nádoba. Na vyvýšenine medzi obcou a Tlmačmi pri ťažbe piesku sa roku 1943 našlo pohrebisko z 9.–10. storočia. Boli tu 3 kostrové hroby, v nich nádoby a železná kopija.

Prvá písomná zmienka o nerozdelenej obci je z roku 1332, keď Andreas de Kozmal pred krajským sudcom protestuje listinou svätobeňadického konventu, že jeho dvoch sluhov prichádzajúcich zo Sedmohradska v Kocsi oraboval Tomáš Biri a tým spôsobil škodu 25 mariek. Neskôr obec prechádza do majetku hradného panstva Levice. Panstvo bolo v rukách kráľa a spravovali ho kasteláni.

Obec počas svojho historického vývoja patrila viacerým vlastníkom (Ladislav de Sáró, Peter Cseh Lévai, Forgáchovci) a bola okupovaná Turkami. Turecké hordy Malé Kozmálovce viackrát vyrabovali (napr. roku 1618), lebo ležali na dôležitej ceste banských miest Horného Uhorska a navyše lákadlom boli aj poklady opátstva v Hronskom Svätom Beňadiku. Po dobytí pevnosti Nové Zámky si obyvatelia obce mohli na kratší čas vydýchnuť. Malé Kozmálovce sa rozvíjali, roku 1700 ich urbárny dôchodok bol vyčíslený na 576 zlatých.

Obec sa roku 1718 dostáva pod správu panstva Paluskovcov, stáva sídlom časti veľkostatku. V porovnaní s predchádzajúcimi vlastníkmi, rodina Paluskovcov prestala podporovať protestantské cirkvi. Preto udalosti náboženskej intolerancie sa priamo dotkli aj obce. Jej koniec znamenal roku 1781, vydanie Tolerančného patentu cisárom Jozefom II.

Roku 1837 uhorský štatistik Elek Fényes opísal obec nasledovne: „Kozmány (Kis), Kozmalovcze, maďarská dedina na pravom brehu Hrona, na ½ míle od Nového Tekova. Na jeho poliach a urodí dobrá pšenica a raž, má aj vinohrady a dubový les. Zemepánom je gróf Migazzi.“ Udalosti maďarskej revolúcie privítal aj tunajší občan v nádeji, že Maďari si budú riadiť svoje osudy sami. Do honvédskej armády narukovalo 8 miestnych obyvateľov a boli zaradení do 17. práporu Levice spolu s brancami z Liptovskej, Oravskej, Tekovskej a Zvolenskej župy. Okolie Levíc bolo svedkom rušných udalostí a tak aj cez Malé Kozmálovce sa presúvali maďarskí honvédi či rakúski vojaci. Najväčším výdobytkom krvavo potlačenej revolúcie bol zrušenie poddanstva a občianskej diskriminácie (napr. v Tekovskej župe sa mohli usadzovať aj Židia, predtým to bolo zakázané). Obec stále nábožensky a politicky patrila k dôležitejšiemu mestečku Nový Tekov.

Roku 1853 obec vo veľkej miere poznačil veľký požiar (zhorelo 32 domov). Neskôr zas obec postihla povodeň, keď sa zrútili 3 domy. Ale prírodných katastrof (hlavne menších bolo omnoho viac).

Vypuknutie I. svetovej vojny roku 1914 zatriaslo základmi Rakúsko-uhorskej monarchie. Vojnový konflikt priniesol pospolitému ľudu iba biedu a žiaľ, na bojiskách padlo 21 obyvateľov, 3 sa vrátili ako invalidi.

Roku 1918 sa monarchia rozpadla a aj Malé Kozmálovce sa stali súčasťou novovzniknutej Československej republiky. Roku 1919 bol rozparcelovaný grófsky veľkostatok. V obci bolo založené gazdovské spoluvlastníctvo.

2. novembra 1938 na základe rozhodnutia Viedenskej arbitráže boli k Maďarsku spolu s južnými oblasťami Slovenska pripojené aj Malé Kozmálovce. V dome Staněkovcov bola umiestnená pohraničná stráž (po roku 1945), lebo Malé Kozmálovce sa stali hraničnou obcou. Obec bola známa pestovaním pšenice, jačmeňa, raži, ovsa, kukurice, chovom červeno-strakatého dobytky, oviec, produkciou mlieka, medu a vlny.

Vypuknutie II. svetovej vojny roku 1939 pospolitému ľudu znova prinieslo iba biedu a žiaľ. Do koncentračného tábora boli odvečení židovskí občania. V decembri 1944 obyvatelia pred blížiacim sa frontom boli vysťahovaní do Mochoviec. Obec ležala na frontovej línii od 23. decembra 1944 do 25. marca 1945.

Roku 1945 sa obec znova stala súčasťou Československa. MNV sa nenastahovalo bývalej budovy obecného úradu, ale najprv bola umiestnená v dome Staněkovcov (do roku 1963, potom v dnešnej budove). Ani po roku 1945 pokoj nenastal, obyvateľstvo maďarskej

národnosti bolo zbavené občianskych práv a boli im zavreté školy. V rámci výmeny obyvateľstva medzi Československom a Maďarskom do Maďarska bolo vysťahovaných 31 rodín, t. j. 161 osôb (obec Himesháza v župe Baranya), na nútené práce do Čiech bolo deportovaných 5 rodín (tie sa po roku 1948 vrátili domov) a z Maďarska sa sem prisťahovalo cca 25 slovenských rodín (hlavne evanjelici a. v.). Tak sa značne zmenilo zloženie obyvateľstva z národnostného a náboženského hľadiska.

Po februári 1948, keď moc prevzali komunisti sa situácia upokojila, ale aj Malé Kozmálovce sa začali meniť na socialistickú dedinu. Miestne JRD bolo založené roku 1951, ktoré bolo v roku 1975 včlenené pod JRD Nový Tekov a roku 1976 pod JRD Kalná nad Hronom (dodnes úspešne hospodári s výbornými výsledkami).

1. 1. 1986 boli Malé Kozmálovce pričlenené k mestu Tlmače a nastal úpadok neperspektívnej a zánikovej obce. Na nové stavby sa nevydávali stavebné povolenia, veľmi sa zhoršila životná úroveň obyvateľov. Ani výzor obce nebol vábny, slovom Malé Kozmálovce upadali. November 1989 znamenal koniec vlády komunistickej strany, ktorý vlastne zachránil obec pred zlým osudom, ktorý jej určili iní. Na základe miestneho referenda sa obec 1. 7. 1995 osamostatnila a začal sa jej nový rozvoj. Obecný úrad sa nasťahoval do obnovej budovy MNV. Obec bola komplexne plynofikovaná, bola zosilnená telefónna sieť a bol obnovený kultúrny dom a dom smútku. Bol oplotený a upravený cintorín, obnovená budova materskej školy, postavila sa autobusová čakáreň a bolo zriadené detské ihrisko.

1.1.2 INSÍGNIE

Erb obce

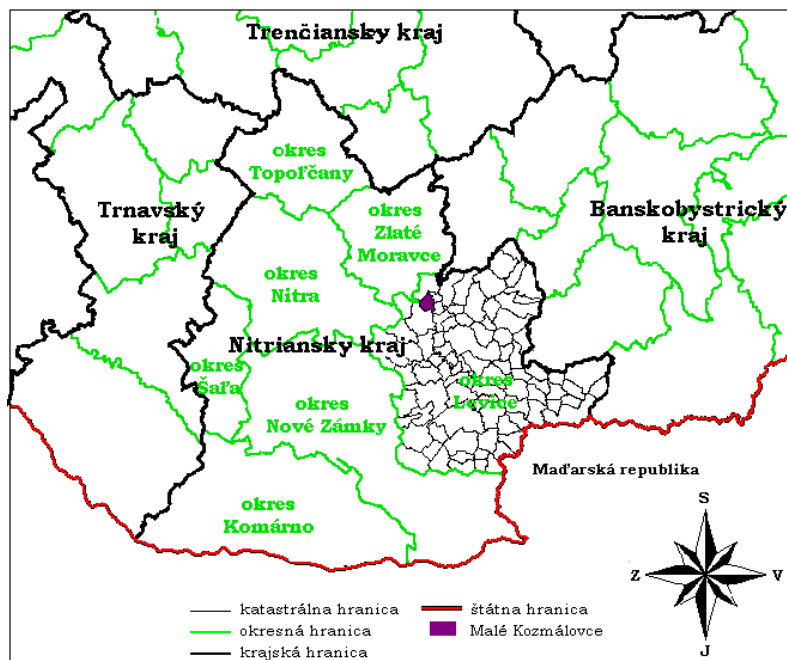
Opis erbu: v bledomodrom štíte nad strapcom viniča zobrazené čierne kríž a lemeš s hrotmi nahor a dva pšeničné klasy

Zdroj: obec

1.1.3 VYMEDZENIE ÚZEMIA, POLOHA

Katastrálne územie Malých Kozmáloviec patrí podľa územného a správneho usporiadania do Nitrianskeho samosprávneho kraja, do okresu Levice.

Poloha obce v rámci územnosprávneho členenia SR

Zdroj: Atlas krajiny Slovenskej republiky, 2002

Poloha územia vyjadruje jeho priestorový vzťah na iné definované skutočnosti. Preto má viacero aspektov.

Poloha na Zemi (matematická poloha) sa udáva geografickými súradnicami, ktoré vyjadrujú uhlovú vzdialenosť bodu od roviny rovníka a nultého poludníka. Pre obec Malé Kozmálovce sa udávajú súradnice: 48°16'60" s.g.š., 18°31'00" v.g.d.. Z toho vyplýva, že poloha v daných geografických šírkach určuje celkový charakter klímy v miernej klimatickej zóne so striedaním ročných období. Celé územie (ako aj celé Slovensko) sa nachádza v pásme stredoeurópskeho času, ktorý sa riadi miestnym časom poludníka 15° v.g.d.

V podmienkach Slovenska veľký význam zohráva **poloha v rámci veľkých prírodných celkov**. Existencia Karpát a podunajských nížin podmieňuje veľké kontrasty nadmorských výšok, pestrosť geologickej stavby, tvaru reliéfov a ostatných prírodných zložiek. Malé Kozmálovce ležia na rozhraní Podunajskej nížiny a Štiavnických vrchov, čo vplýva na chod teplôt, zrážok, rozloženie pôd, rastlínstva a živočíšstva, ktorých najvýznamnejším determinantom v podmienkach Slovenska je **nadmorská výška**. Polohe vzhľadom na nadmorskú výšku je preto potrebné venovať osobitú pozornosť. Obec svojou nadmorskou výškou (165 - 345 m.n.m.) spadá do územia nížin (zaberajú až 41% územia Slovenska) až nízkych vysočín (zaberajú 45% územia Slovenska).

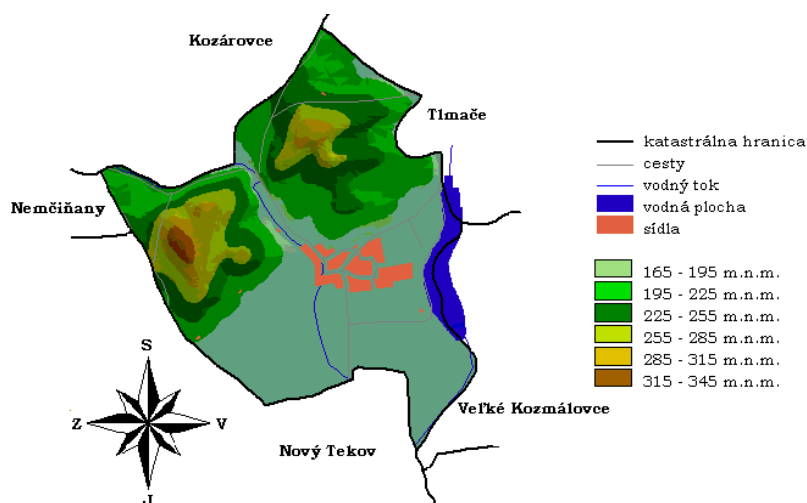
Pozostáva z jednej rovnomennej základnej sídelnej jednotky (ZSJ). Dĺžka katastrálnej hranice je 15,5 km. Katastrálne územie Malých Kozmáloviec zaberá plochu 9,22 km². Touto rozlohou sa zaraďuje medzi menšie obce okresu (spomedzi 85 obcí okresu, mimo miest, je 22. najmenšou obcou) a jej rozloha je približne o 40 km² menšia ako rozloha najväčšej obce okresu (Plášťovce). Dokonca má o polovicu menšiu rozlohu ako je priemerná rozloha obce tohto okresu. Najväčšia vzdušná vzdialenosť k.ú. v smere západ – východ je 6,3 km. Najväčšia vzdialenosť v smere sever – juh je 7,2 km.

Základná charakteristika katastrálneho územia obce

geografické súradnice	48°16'60" s.g.š., 18°31'00" v.g.d.
rozloha	9,22 km ²
najdlhšia vzdialenosť v smere V-Z	6,3 km
najdlhšia vzdialenosť v smere S-J	7,2 km
nadmorská výška	165 - 345 m.n.m.
spoločná k.h. s obcou Kozárovce	3,4 km
spoločná k.h. s obcou Tlmače	3,4 km
spoločná k.h. s obcou Veľké Kozmálovce	3,0 km
spoločná k.h. s obcou Nový Tekov	4,9 km
spoločná k.h. s obcou Nemčiňany	0,8 km
celková dĺžka katastrálnej hranice	15,5 km

Zdroj: obec

Malé Kozmálovce v širšom kontexte

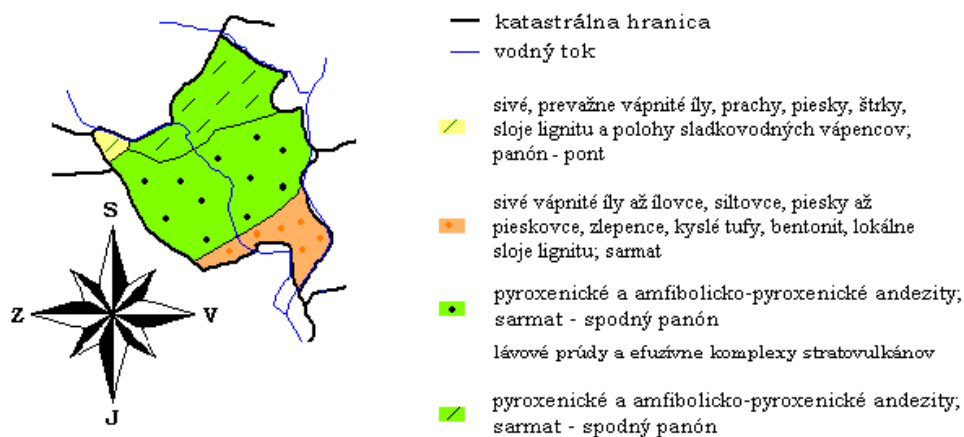

Zdroj: Atlas krajiny Slovenskej republiky, 2002

1.1.4 GEOLOGICKÝ VÝVOJ A GEOLOGICKÁ STAVBA

Katastrálne územie obce je situované z geologického hľadiska na rozhraní sedimentárnej panvy vnútorných západných Karpát a neogénnych až kvartérnych vulkanitov (andezitových). V neogéne vznikali hlboké zlomy, pozdĺž ktorých sa Vnútorné Karpaty lámali na kryhy, ktoré sa v severnej časti prevažne dvíhali a v južnej prevažne klesali. Takto vznikli na juhu veľké kotliny Panónskej panvy. Medzi dvíhajúcimi sa kryhami karpatských pohorí sa diferencovali menšie vnútro karpatské kotliny, ktoré boli spočiatku zaliaté morom, potom sa vysladzovali na jazerá. V nich sa ukladali morské a jazerné sedimenty: štrky, piesky, íly a tufity. Neovulkanické pohoria vystupujú pri južnom okraji centrálnych Karpát, kde vznikli na rozhraní morami zalievaných území a dvíhajúcich sa častí Vnútorných Karpát. Význačnými tektonickými poruchami prúdila láva, sopky vyvrhovali sopečný popol a iné úlomky utuhnutej lávy. Tak vznikli sopečné horniny: andezity, dacity, ryolity, bazalty, tufy, tufity a sopečné brekcie.

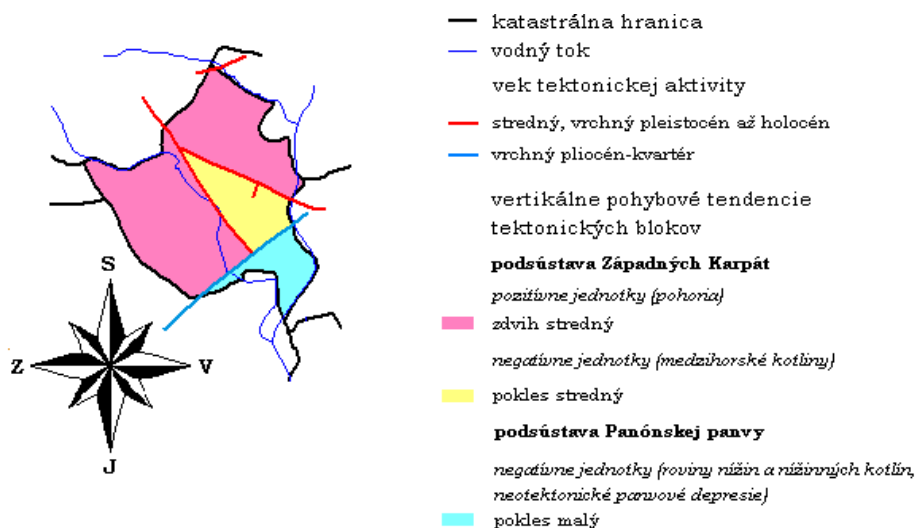
Geologická stavba katastrálneho územia obce

Zdroj: Atlas krajiny Slovenskej republiky, 2002

Na nasledujúcom obrázku je znázornená najmladšia tektonická aktivita – tektonická aktivita posledného cyklu geodynamického vývoja s relatívnou dynamikou vertikálnych pohybov jednotlivých rozlišiteľných kryhových štruktúr.

Neotektonická stavba katastrálneho územia obce

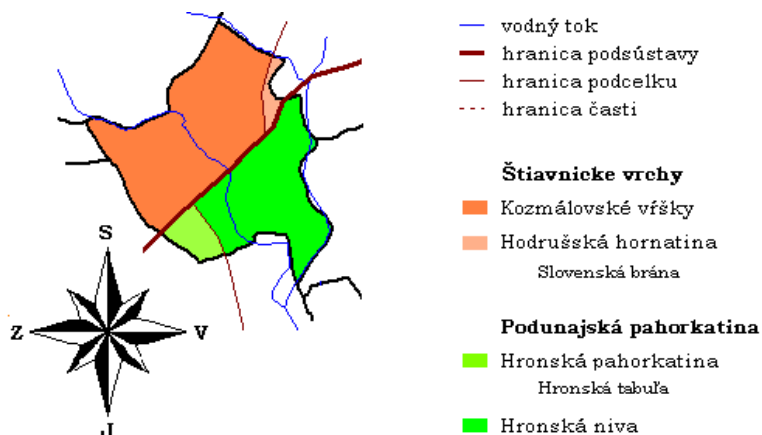
Zdroj: Atlas krajiny Slovenskej republiky, 2002

1.1.5 GEOMORFOLÓGIA A RELIÉF

V zmysle geomorfologického členenia (Atlas krajiny Slovenskej republiky 2002) patrí časť k.ú. obce do Alpsko-himalájskej sústavy, jej podsústavy Panónskej panvy, jej provincie Západopanónskej panvy, jej subprovincie Malej Dunajskej kotliny, jej oblasti Podunajskej nížiny, jej celku Podunajská pahorkatina. Do spomínaného územia zasahuje podcelok Hronská pahorkatina svojou časťou Hronská tabuľa a podcelok Hronská niva. Zo severu na územie obce zasahujú Štiavnické vrchy svojimi podcelkami Kozmálovské vršky a Hodrušská

hornatina (časť Slovenská brána) patriace do oblasti Slovenského stredohoria, subprovincie Vnútorných Západných Karpát, provincie Západných Karpát, podsústavy Karpát, Alpsko-himalájskej sústavy.

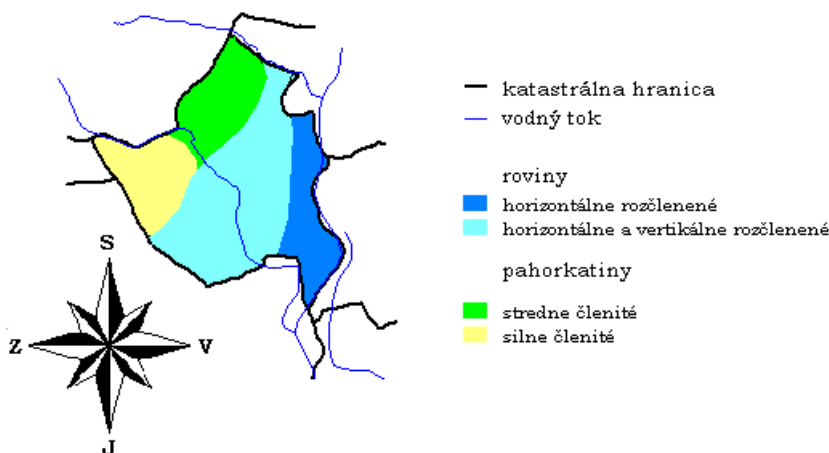
Geomorfologické jednotky zasahujúce na územie obce

Zdroj: Atlas krajiny Slovenskej republiky, 2002

Najčastejšie sa rezba reliéfu vyjadruje pomocou relatívnej výškovej (vertikálnej) členitosti. Relatívna výšková členitosť reliéfu sa najčastejšie určuje na základe siete kruhov s polomerom 2 km, na ktorých sa sleduje rozdiel medzi najnižším a najvyšším bodom. Na základe takto zostrojenej mapy bolo vyčlenených (Mazúr, Mazúrová 1965) na Slovensku 7 typov reliéfu, z ktorých na územie obce zasahujú len 2. **Roviny** sú najrozšírenejšie územia Slovenska a zaberajú 22,5% rozlohy štátu. Predstavujú rovinaté a mierne zvlnené územia, kde výškový rozdiel medzi najnižším a najvyšším bodom na ploche kruhu s polomerom 2 km neprevyšuje 30 m. **Pahorkatiny** majú reliéf so širokými chrbtami, úvalinami a úvalinovými dolinami. Vznikli predovšetkým na slabo spevnených a menej odolných horninách na styku pohorí a nížin a v kotlinách.

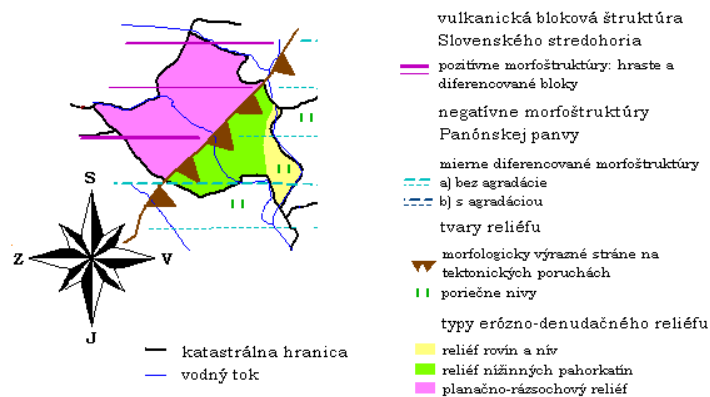
Morfologicko-morfometrické typy reliéfu katastrálneho územia obce

Zdroj: Atlas krajiny Slovenskej republiky, 2002

Nasledujúci obrázok v morfoštruktúrach rozlišuje hlavné typy erózo-denudačného reliéfu a vybrané typy reliéfu. Najvýraznejšou exogénnou silou, modelujúcou k.ú., sú tečúce toky. Činnosť riek spočíva v erózii, transporte a sedimentácii. Striedavým zanášaním a prehlbovaním dnen dolín vznikli v štvrtohorách pozdĺž riek stupne terás. Najnižší a zároveň najmladší stupeň (holocénny), v ktorom rieky tečú, sa nazýva riečna niva.

Morfoštruktúrne typy reliéfu katastrálneho územia obce

Zdroj: Atlas krajiny Slovenskej republiky, 2002

1.1.6 KLIMATICKÉ POMERY

Podľa Končekovho členenia spadá územie obce do teplej klimatickej oblasti (obrázok klimatických oblastí), ktorá má ročne viac ako 50 letných dní (maximálna teplota 25°C a vyššia). Zaberá nížinné časti Slovenska, odkiaľ vybieha pozdĺž riek do dolín a nižšie položených kotlín. Vystupuje do nadmorskej výšky 400 m.n.m. Na k.ú. zasahujú dva okrsky:

- 1) okrsok teplý, suchý, s miernou zimou,
- 2) okrsok teplý, mierne suchý, s miernou zimou.

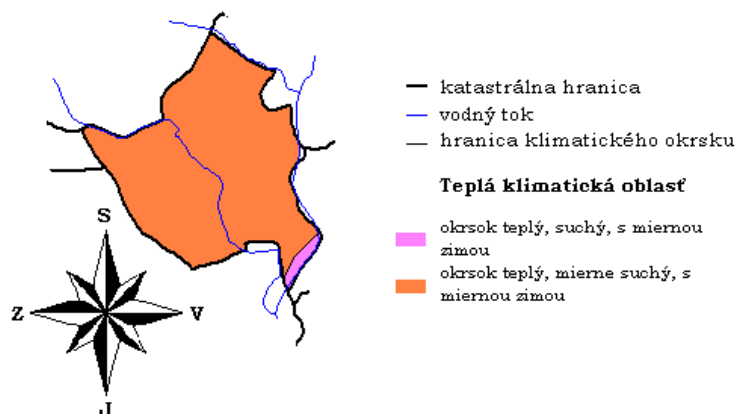
Pre celé územie je charakteristická nížinná klíma s dlhým až veľmi dlhým, teplým a suchým letom, mierne teplou, suchou až veľmi suchou zimou s malou početnosťou dní so snehovou pokrývkou (40 dní). Priemerné mesačné teploty sa pohybujú počas roka od -3°C v januári do 19,5°C v júli. Priemerná ročná teplota územia dosahuje hodnotu 9 až 9,5°C. Oblasť je zrážkovo deficitná pričom priemerný ročný úhrn zrážok sa pohybuje od 550 do 600 mm, kde 300 – 330 mm spadne vo vegetačnom období. V oblasti prevládajú severozápadné vetry. Táto oblasť patrí medzi najveternejšie. V ročnom chode sú najveternejšími mesiacmi február a marec, kým najmenej veterný býva september. Priemerná rýchlosť vetra dosahuje 4 m.s⁻¹, zastúpenie bezvetria je 33%. Oblačnosť vyjadruje percento pokrytia oblohy oblakmi. Najväčšia oblačnosť býva v lete popoludní a v zime ráno a dopoludnia. Najoblačnejší býva december a najmenej oblačný august alebo september

Klimatické ukazovatele charakteristické pre územie obce

	hodnota
priemerná ročná teplota	9 až 9,5°C
priemerná teplota v januári	-2,5 až -3°C
priemerná teplota v júli	19 až 19,5°C
ročný úhrn zrážok	550 až 600mm
priemerná rýchlosť vetra	4m.s ⁻¹
počet dní so snehovou pokrývkou	40
počet vykurovacích dní počas roka	210 - 220

Zdroj: Atlas krajiny Slovenskej republiky, 2002

Klimatické oblasti zasahujúce na katastrálne územie obce

Zdroj: Atlas krajiny Slovenskej republiky, 2002

1.1.7 HYDROLOGICKÉ POMERY

Územie obce Malé Kozmálovce je odvodňované riekou Hron a jeho pravostrannými prítokmi: Malokozmálovský potok a Lipník.

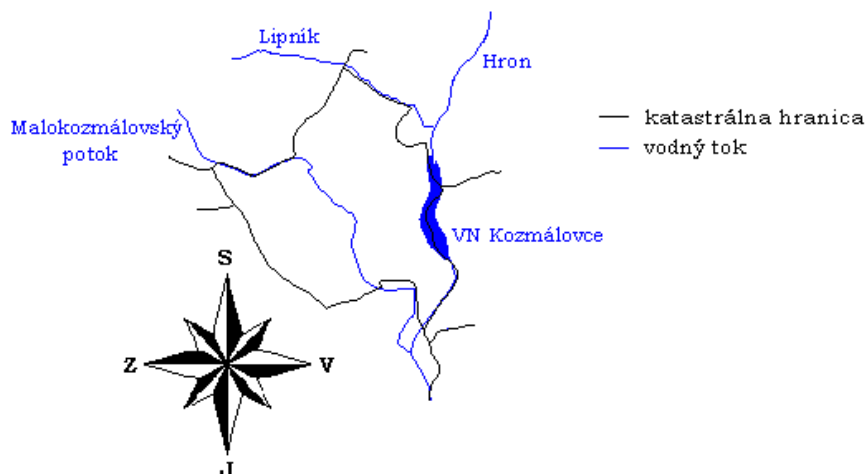
Hron je rieka so snehovo-dažďovým režimom odtoku s najvyšším vodným stavom v marci až máji a naopak s najnižším vodným stavom v októbri až novembri. Špecifický odtok z tohto územia je 13 l.s⁻¹km², koeficient odtoku je 40% až 60%. Hron spolu so svojimi prítokmi vytvára perovitú riečnu sieť. Vytvára podobný, ale kratší oblúk ako Váh. Pramení pod Kráľovou hoľou z južnej strany. Do Dunaja sa vlieva pri Štúrove. Prerezáva najmä sopečné Slovenské stredohorie, kde si od konca neogénu nestačil vytvoriť rozvinutú sieť prítokov. Dĺžka toku Hrona je 298 km, plocha povodia je 5 454 km² a dlhodobý priemerný prietok v Novej Bani je 49,5 m³s⁻¹.

Malokozmálovský potok je pravostranným prítokom vlievajúcim sa do Hrona na území obce Nový Tekov.

Podzemné vody sú viazané predovšetkým na štrky a piesky riečnych nív, terás a náplavových kužeľov. Veľké množstvo zásob podzemnej vody v týchto sedimentoch

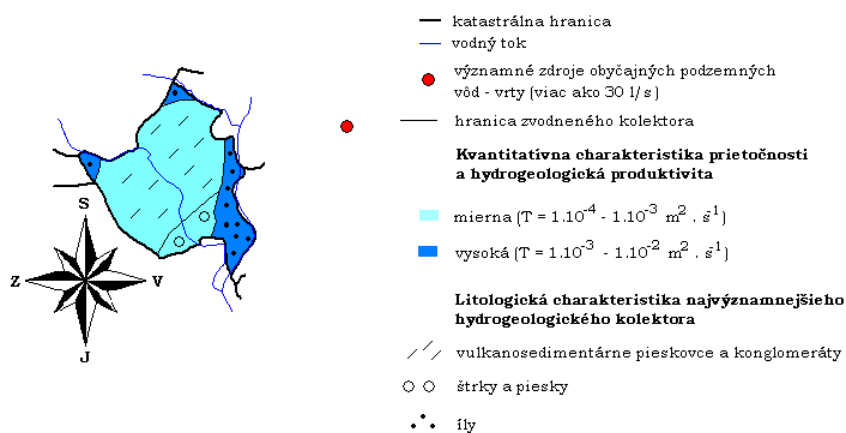
podmieňuje ich dobrá priepustnosť, značný rozsah a mocnosť. Dopĺňané sú predovšetkým priesakom vody z riek, v menšej miere zrážkami.

Povrchové vody na katastrálnom území obce

Zdroj: Zemepisný atlas Slovenskej republiky, 2003

Hydrogeologická charakteristika katastrálneho územia obce

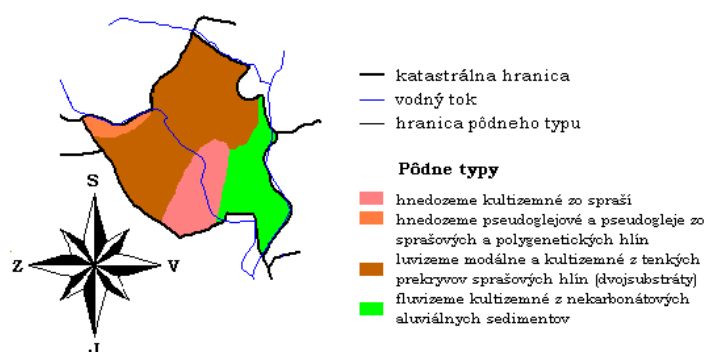

Zdroj: Atlas krajiny Slovenskej republiky, 2002

1.1.8 PÔDNE POMERY

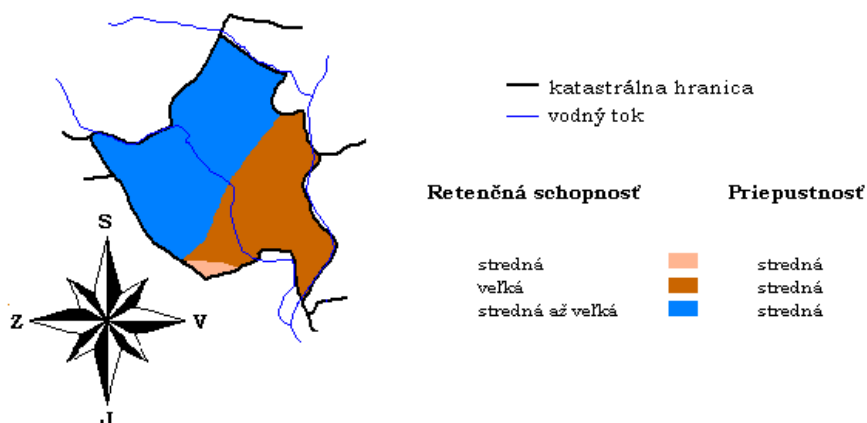
Z hľadiska pôdných druhov sú tu zastúpené hlinité pôdy a ílovito-hlinité pôdy, ktoré patria medzi stredne ťažké pôdy a majú najlepšie vlastnosti na obrábanie a pre úrodnosť. Sú primerane prevzdušnené a majú priaznivý vodný režim, ktorý umožňuje rastlinám čerpať živiny z pôdneho roztoku.

Pôdne typy katastrálneho územia obce

Zdroj: Atlas krajiny Slovenskej republiky, 2002

Priepustnosť a retenčná schopnosť pôd katastrálneho územia obce

Zdroj: Atlas krajiny Slovenskej republiky, 2002

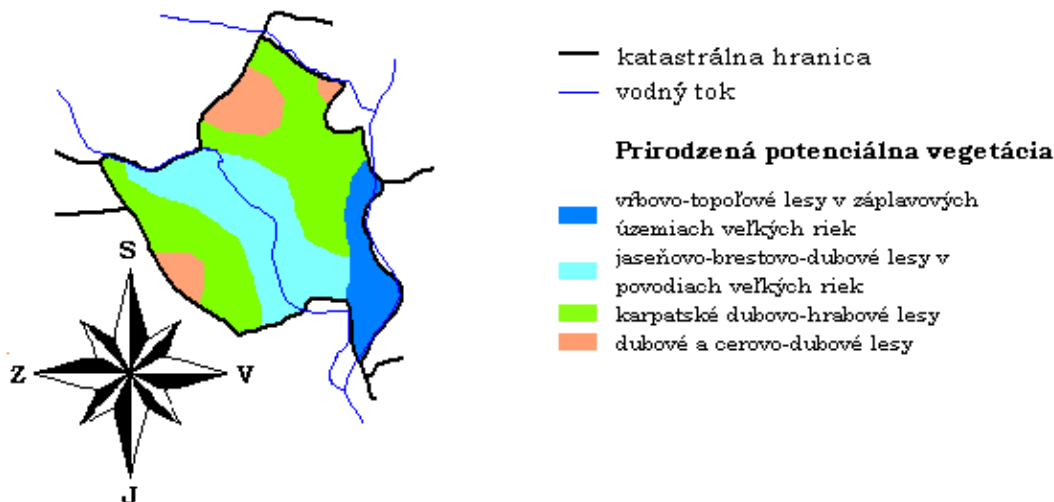
1.2 VNÚTORNÉ ZDROJE

1.2.1 RASTLINSTVO A ŽIVOČÍŠTVO

Územie obce Malé Kozmálovce sa zaraďuje do fytogeografickej oblasti panónskej flóry, do obvodu eupanónskej xerotermernej flóry (Futák, 1980). Podľa fytogeografického členenia (Plesník, 2002) je možné k.ú. Malých Kozmáloviec zaradiť do dubovej zóny, do jej nížinnej podzóny a do jej pahorkatinnej oblasti.

Potenciálna prirodzená vegetácia je výrazom súčasného ekologického potenciálu krajiny. Zobrazuje prirodzené rastlinstvo, ktoré by sa v budúcnosti postupne vytvorilo, keby človek prestal vegetačný kryt svojou činnosťou ovplyvňovať.

Prírodná potenciálna vegetácia rozlíšená na katastrálnom území obce

Zdroj: Atlas krajiny Slovenskej republiky, 2002

Vŕbovo-topoľové lesy v záplavových územiach veľkých riek sa vyznačujú výrazne odlišeným stromovým poschodím od krovinatého. V hornom poschodí sa vyskytujú takmer všetky druhy tzv. mäkkých lužných drevín, z ktorých najtypickejšie sú vŕba biela, topoľ biely. Z kríkov je najčastejší svíb krvavý a baza čierna. V bylinnom podraste sa nachádzajú vlhkomilné druhy, pričom dominujú druhy rýchlo sa šíriace: žihľava dvojdomá, ostružina ožina.

Jaseňovo-brestovo-dubové lesy v povodiach veľkých riek sa na rozdiel od predchádzajúcich viažu na vyššie a relatívne suchšie polohy nív a nízkych terás, mimo dosahu pravidelných záplav. V stromovom poschodí sú hlavnými drevinami jaseň úzkolistý, bresty a dub letný. Bylinné poschodie má pestré zloženie: cesnačka lekárska, brečtan popínavý, pľúcnik lekársky.

Dubovo-hrabové lesy podmieňujú piesočnaté a štrkovité trefohorné a štvrtohorné terasy, pokryté sprašovými hlinami alebo náplavové kužele. V stromovom poschodí dominuje dub letný a hrab obyčajný.

Dubové a cerovo-dubové lesy sa vyvíjajú na černozeiach. Prevládajú tu dub sivozelený, dub jadranský, častý je dub cerový.

Vegetácia vyskytujúca sa v súčasnosti v posudzovanom území je na podstatnej ploche odlišná od pôvodnej vegetácie. Vegetácia blízka prírodzenej sa nachádza na nive rieky Hron. Značné plochy územia zaberajú agroceenózy, brehovité porasty vodných tokov, medze a opustené plochy sukcesne zarastajúce.

Vnútrokarpatské zníženie v rámci zoogeografického členenia patria do panónskej oblasti. Študované územie spadá do juhoslovenského obvodu, dunajského okrsku. Tieto oblasti sú charakteristické teplomilnými druhmi, ktoré sa sem rozšírili predovšetkým z refúgií

mediteránnej a pontickej oblasti. Na spomínanom území je možné identifikovať druhy štyroch základných živočíšnych spoločenstiev.

1.2.2 OCHRANA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

Ochrana prírody a krajiny zaberá široký okruh otázok, ktorými sa dnes u nás, tak ako i vo svete zaoberá veľa odborníkov. Cieľ ochrany prírody a krajiny spočíva v predchádzaní, obmedzovaní, resp. odstraňovaní zásahov, ktoré ohrozujú, poškodzujú a ničia podmienky a formy života, prírodné dedičstvo, estetický vzhľad krajiny a znižujú jej ekologickú stabilitu.

V rámci celoplošných opatrení sa požaduje chrániť a rešpektovať poľnohospodársky a lesný pôdny fond, ktorý sa nachádza v tesnej blízkosti zastavaného územia spolu s vodným tokom Hrona. Naďalej sa požaduje v celom rozsahu rešpektovať a zabezpečovať údržbu a ochranu líniovej a rozptýlenej výsadby v území sídelného útvaru, a to hlavne brehových porastov, líniových porastov a rozptýlených porastov krajinej štruktúry na poliach.

Na základe vypracovanej dokumentácie veľkého územného celku okresu Levice (vypracovaný v roku 1996) sú v kontakte so zastavaným územím obce vymedzené nasledovné prvky ÚSES:

- rieka Hron a sprievodná vegetácia vodného toku ako biokoridor nadregionálneho významu
- rieka Hron a lužné porasty Hrona v jej dotyku pozdĺž východného okraja územia obce ako biocentru, regionálneho významu

Biocentrá lužných porastov Hronu sú charakterizované ako zachovalé brehové porasty vrbovo-topoľových brežných lesov. Porasty vysychajú znížením hladiny podzemnej vody. Navrhované opatrenia sú zamerané na legislatívnu ochranu, rekonštrukciu vodného režimu, zmenu druhovej skladby v prospech autochtónnych druhov.

Environmentálne rizikové faktory

Na zdravotný stav a životné prostredie človeka môžu negatívne vplyvať najmä žiarenie z prírodných (neprírodných) zdrojov, odpady a hlukové zaťaženie prostredia. Najvýznamnejší prírodný zdroj **ožiarenia obyvateľov** predstavuje radón a produkty jeho rádioaktívnej premeny. Z neprírodných zdrojov sa v kontexte s obcou Malé Kozmálovce spomína **JE Mochovce**.

Základnými požiadavkami jadrovej bezpečnosti sú ovládanie štiepnej reakcie, zadržiavanie rádioaktívnych látok a odvod tepla.

V elektrárni je nainštalovaný celý rad bezpečnostných systémov, ktorých úlohou je bezpečne odstaviť a dochladiť reaktor za akýchkoľvek podmienok. Bezpečnostné systémy majú 200 percentnú zálohu, to znamená, že každý systém sa skladá z troch identických nezávislých systémov, z ktorých už jeden postačuje na vykonanie projektovanej funkcie. Systémy sa nachádzajú v oddelených priestoroch a každý z nich má samostatný zdroj elektrického napájania.

Pri prevádzke jadrovej elektrárne vzniká okrem bežného priemyselného odpadu aj odpad špecifický – rádioaktívny. Jeden blok VVER 440 vyprodukuje ročne asi 220 m³ nízko rádioaktívneho, 90 m³ stredne rádioaktívneho odpadu a 10 t vyhoreného paliva. Sú to veľmi malé objemy, ktoré sa spracovávajú a uskladňujú tak, aby boli bezpečne oddelené od životného prostredia.

V okolí JE Mochovce je rozmiestnených 21 monitorovacích staničiek teledozimetrického systému, ktorý nepretržite sleduje dávkový príkon žiarenia gama, objemovú aktivitu aerosólov a rádiojódu. Pravidelne sa merajú a vyhodnocujú vzorky vzduchu, pôd, vôd a potravinového reťazca. Už prvé roky prevádzky ukázali, že produkcia rádioaktívnych látok je podstatne menšia ako sú limity stanovené Ministerstvom zdravotníctva SR. Samotná elektráreň prispieva k celkovej radiačnej záťaži obyvateľstva len zanedbateľným zlomkom percenta (max. 0,01 %).

Proces zvyšovania bezpečnosti na jadrovej elektrárni však končí až vyradením elektrárne z prevádzky a je trvalo sledovaný Úradom jadrového dozoru SR.

V katastrálnom území obce nie je zriadená skládka domového a tuhého komunálneho **odpadu**. Komunálny odpad z domácností je zneškodňovaný na skládke odpadu v obci Nový Tekov a Kalná nad Hronom.

V obci je zriadený separovaný zber odpadov, ktorého zber je realizovaný prostredníctvom Združenia obcí pre separovaný zber TATJAR.

Vývoj vyprodukovaného množstva komunálneho a separovaného odpadu (t)

	2015	2016	2017	2018
komunálny odpad (t)	89,12	90,66	91,35	85,87
separovaný odpad (t)	10,21	10,12	9,29	14,47

Zdroj: obec

Hlukové zaťaženie je sprievodným javom viacerých aktivít človeka. Hluková hladina 65 dB predstavuje hranicu, od ktorej začína byť negatívne ovplyvňovaný vegetatívny nervový systém. Zvýšená hladina hluku v obci Malé Kozmálovce je predpokladaná pozdĺž štátnej cesty prechádzajúcej zastavaným územím.

Starostlivosť o územie

NATURA 2000 predstavuje jednotnú sústavu chránených území, ktoré sú v osobitnom záujme Európskeho spoločenstva. Táto sieť sa vytvára na území členských štátov EÚ na základe dvoch kľúčových smerníc (Smernica Rady ES č. 92/43/EEC o ochrane prírodných stanovišť voľne žijúcich živočíchov a rastlín, Smernica Rady ES č. 79/409/EEC o ochrane voľne žijúcich vtákov). Sústava má významne prispieť k zachovaniu biologickej rozmanitosti v rámci celej Európy prostredníctvom ochrany vybraných druhov rastlín, živočíchov a biotopov (komplexná ochrana), ktoré sú najviac ohrozené ľudskou činnosťou alebo patria k tomu najvzácnejšiemu, čo sa v Európe zachovalo. Vymožiteľnosť práva EÚ dáva veľkú nádej, že pôjde o ochranu skutočne účinnú a nie len formálnu. Okrem naplnenia príslušných predpisov EÚ by sa mala stať príležitosťou pre účinnú ochranu európskeho a slovenského prírodného dedičstva pri zachovaní súčasného stavu využívania krajiny.

Starostlivosť o územie, resp. ochrana krajiny by sa však mala realizovať najmä prostredníctvom vzdelávania ako aj prostredníctvom pôsobenia na širokú verejnosť vychádzajúc z nasledovných bodov:

- ☒ dobudovať materiálnu základňu pre realizáciu výchovy k ochrane prírody v chránených územiach,
- ☒ prepojiť školskú a mimoškolskú výchovu k ochrane životného prostredia,
- ☒ vypracovať a realizovať systém vzdelávania odborných zamestnancov organizácií ochrany prírody, vrátane jazykovej prípravy, s cieľom zlepšenia komunikácie s vlastníkami, samosprávou a návštevníkmi chránených území.
- ☒ zvýšiť účinnosť pôsobenia na verejnosť s cieľom zlepšenia jej vzťahu k ochrane prírody.

1.2.3 INFRAŠTRUKTÚRA

Infraštruktúra obce (miera občianskej vybavenosti) predstavuje základný prvok rozvoja, pozostávajúci z čiastkových prvkov prispievajúcich k jeho napĺňaniu. Dopravná, technická a sociálna infraštruktúra spolu podmieňujú zotrvanie a spokojný život obyvateľstva v obci.

Dopravná infraštruktúra, zahŕňajúca v sebe cestnú dopravu, železničnú dopravu, vodnú dopravu a leteckú dopravu, má veľký význam pre hospodársky rast, mobilitu pracovných síl ako aj konkurencieschopnosť obce.

Súhrnným názvom technická infraštruktúra je označované základné vybavenie územia zariadeniami a rozvodmi zabezpečujúcimi distribúciu elektrickej energie, tepla, plynu, vody a zber splaškových vôd (kanalizáciu).

Na Slovensku je sieť občianskej vybavenosti a infraštruktúry verejných služieb lokalizovaná predovšetkým v regionálnych a lokálnych centrách. V súčasnosti je kladený dôraz na dostupnosť a zvyšovanie kvality služieb naviazaných na infraštruktúru obcí.

1.2.4 DOPRAVNÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Cestná doprava

Cestná doprava je dominantná v preprave osôb, najmä v ich dochádzke do zamestnania. K.ú. obce prechádza cesta 1. triedy číslo 76 v celkovej dĺžke 2,9 km, prostredníctvom ktorej má obec dobré prepojenie s okolitými obcami ako aj administratívnymi centrami hierarchicky vyšších územných celkov. Konštrukcia vozovky je pre ťažké zaťaženie so živičným povrchom. Intenzita automobilovej dopravy na tomto úseku predstavuje 1 769 vozidiel za 24 hodín.

V obci absentujú miesta na realizáciu statickej dopravy (parkovisko) a sieť chodníkov, ktorá by zabezpečila premiestňovanie chodcov bez obmedzovania cestnej dopravy a zvýšila by ich bezpečnosť. Na území obce nie je zriadený chodník pre cyklistov. V obci je na dvoch miestach cestná doprava realizovaná aj prostredníctvom premostenia Malokozmálovského potoka.

Hromadná autobusová doprava je realizovaná ARRIVA NITRA, a.s. a ARRIVA NOVÉ ZÁMKY, a.s.

V obci je zriadená jedna autobusová zastávka.

Cestná infraštruktúra obce Malé Kozmálovce si vyžaduje realizáciu zmien, ktoré zvýšia jednak kvalitu vozoviek a zároveň bezpečnosť celej cestnej dopravy v obci. Jedná sa najmä o rekonštrukciu miestnych komunikácií a výstavbu siete chodníkov zabezpečujúcej dostupnosť v rámci intravilánu obce. Odhad budúcich výdavkov spojených s rekonštrukciou cestnej siete nie je nateraz možný. Na jeho spresnenie uvádzame nasledovnú tabuľku, ktorá dokumentuje predpokladané náklady na rekonštrukciu miestnych komunikácií a chodníkov.

Železničná doprava

Dominantnou úlohou železničnej dopravy je preprava nákladov. Železničná doprava je ekologickejšia, lacnejšia, ale aj pomalšia ako cestná. K.ú. obce však neprechádza žiadna železničná trať. Najbližšia zastávka vlakov slúžiaca osobnej preprave sa nachádza v 3 km vzdialených Tlmačoch ktorá je súčasťou južnej železničnej tepny Bratislava – Zvolen – Košice. Prostredníctvom tejto trate je zabezpečené prepojenie na trať č. 152 (Levice - Štúrovo) a na trať číslo 130 (Bratislava - Štúrovo - Budapešť).

Vodná doprava

Rieka Hron vzhľadom k svojej prietochnosti nevytvára vhodné predpoklady na realizáciu vodnej (riečnej) dopravy. Má však predpoklady k využitiu pre športovú a rekreačnú osobnú

plavbu, ktorej potrebám slúži aj vodácka požičovňa Rio Granus, s.r.o. v susednom Novom Tekove.

Letecká doprava

Zariadenie na prevádzku leteckej dopravy sa v obci nenachádza. Najvýznamnejším letiskom v okolí je letisko Nitra – Janíkovce, ktoré má charakter verejného letiska. Ďalším významným letisko je letisko v Nových Zámkoch, ktoré je možné využívať pre športové účely. Najbližšie dopravné letisko sa nachádza v Bratislave (130km), prípadne v Sliachi (75km).

1.2.5 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Elektrifikácia

Obec Malé Kozmálovce je 100% elektrifikovaná. Zásobovaná je elektrickou energiou zo 110/22kV transformovne Levice po 22kV voľnom vedení. Z vedenia je urobená prípojka k jedinej trafostanici na území obce.

Súčasný distribučný rozvod pre bytovo-komunálny odber je realizovaný sekundárnym vzdušným rozvodom na betónových stožiaroch spolu s verejným osvetlením, ktoré tvorí 65 lúčp rovnomerne rozmiestnených po obci. V katastri obce je žiaduce vybudovať elektrifikáciu pre majiteľov viničných domčekov a chát vo viničnej oblasti Dudok a Pipíška.

Do katastrálneho územia obce Malé Kozmálovce zasahuje aj vodné dielo Veľké Kozmálovce, v rámci ktorého bola vybudovaná najväčšia vodná elektráreň na rieke Hron – MVE Veľké Kozmálovce. Hlavným účelom vodného diela je zabezpečovanie chladiacej vody pre JE Mochovce. V MVE sú inštalované tri agregáty s turbínou kolenového typu a generátorom poháňaným cez prevodovku.

Parametre MVE Veľké Kozmálovce

kategória	priehradová - akumuláčná
inštalovaný výkon (MW)	5,32
tok	Hron
typ turbíny	Kaplan – horizontálna
prietok (m³.s⁻¹)	1 x 12 + 2 x 36
počet turboagregátov	3
rok uvedenia do prevádzky	1988
priemerná ročná výroba (GWh)	16

Zásobovanie teplom

Výroba tepla v obci Malé Kozmálovce je v súčasnosti plne uskutočňovaná individuálnym spôsobom – plynovými kotolníkmi a kotolníkmi na pevné palivo umiestnenými pri jednotlivých nehnuteľnostiach. Z klimatických pomerov (popisovaných v príslušnej kapitole)

vyplýva potreba vykurovania domácností v období od októbra do mája (210 – 220 vykurovacích dní ročne). Ako palivo sa najčastejšie používa pevné palivo a plyn. Do budúcnosti sa uvažuje, že uvedený spôsob výroby tepla sa bude uskutočňovať identickým spôsobom.

Zásobovanie pitnou vodou

V obci je vybudovaný celo sídelný verejný vodovod s pokrytím všetkých uličných radov domovej zástavby dokončený v roku 1986. Zdrojom pitnej vody je skupinový vodovod Kalná nad Hronom – Nový Tekov – Malé Kozmálovce, ktorý je napojený až na Gabčíkovo a v prípade potreby doplnia miestne zdroje.

Okrem skupinového vodovodu sa v obci nachádzajú aj lokálne zdroje vody (nevhodnej na pitie) – domové studne.

Odvádzanie a zneškodňovanie splaškových odpadových vôd

V súčasnej dobe nie je v obci vybudovaná verejná kanalizácia. Splaškové vody z rodinných domov ako aj z verejných budov sú individuálne zachytávané do žump, prípadne čistené domovými čističkami odpadových vôd. V najstaršej zástavbe sa miestami vyskytujú aj suché záchody.

Dažďové povrchové vody sú z časti odvádzané do koryta Malokozmálovského potoka, na ktorom bola v minulosti realizovaná rekultivácia. Z časti je dažďová voda odvádzaná do miestneho štrkoviska a z časti dažďová voda vsakuje do pôdy. V súvislosti s povodňami je v obci potrebné pokračovať v protipovodňových opatreniach náročnejšieho charakteru.

Zásobovanie plynom

Obec je 100% plynofikovaná. Plynofikácia obce bola dokončená v roku 1998. Zdrojom plynu pre obec je VTL plynovod DN 150, PN 40 vedený medzi Bajkou a Kalnou nad Hronom. Rozvodová sieť v súčasnosti pokrýva požadovanú spotrebu plynu. Pre každého odberateľa zemného plynu je zriadený vlastný STL domový regulátor. Na plynovod je napojených 110 (zo 132) domácností.

Telekomunikácie

Obec Malé Kozmálovce je kategorizovaná ako sídlo miestneho významu. Telefonizácia obce je zabezpečovaná prostredníctvom ATÚ Tlmače. Miestna káblová sieť štátneho telefónu je realizovaná prostredníctvom TCEKE káblov a následne sú vypichnuté účastnícke rozvážače umiestnené na drevených stožiaroch v skriniach KJSS20, resp. KSS. Telefonizácia prebehla v roku 1997 so zriadením telefónnych prípojok v rozsahu 120% pokrytia (pre prípad ďalšej výstavby).

V obci je možnosť napojenia sa na internet prostredníctvom pevnej linky a mikrovlnného pripojenia.

Na území obce sa nachádza televízny vykryvač.

1.2.6 SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA

Školstvo

Obec Malé Kozmálovce je zahrnutá do školského obvodu Základnej školy v Tlmačoch. Žiaci z Malých Kozmáloviec, okrem toho, že navštevujú ZŠ v Tlmačoch, využívajú aj možnosti okolitých obcí a okresného mesta Levice. Stredné školstvo je dosiahnuteľné v obciach Tlmače, Kalná nad Hronom, Levice, Zlaté Moravce, Nitra.

Zdravotníctvo

Primárna zdravotná starostlivosť je zabezpečovaná ambulanciami praktického lekára pre deti a dorast, praktického lekára pre dospelých a stomatóloga, ktoré sa nachádzajú v obci Kalná nad Hronom a v meste Tlmače (v každej obci po jednej ambulancii každého spomínaného lekára, s ordináciami dňami pondelok až piatok). Vyššia zdravotná starostlivosť je v celej miere prístupná v meste Levice.

Šport

V obci Malé Kozmálovce je športová činnosť zastrešovaná Futbalovým klubom JUVENTUS Malé Kozmálovce. Šport je v obci zabezpečovaný, okrem spomínaného futbalového klubu aj individuálnym spôsobom. Športovému vyžitiu je v obci k dispozícii futbalové ihrisko. V obci v súčasnej dobe absentuje a je potrebné vybudovať fitcentrum a detské multifunkčné ihrisko.

Na pestovanie vodných športov, či rekreáciu je zaujímavá neďaleká Veľkokozmálovská priehrada.

Kultúra

Pre organizáciu kultúrnych podujatí slúži kultúrny dom, ktorý je v tesnej blízkosti obecného úradu. Nakoľko počas jeho používania neprešiel rekonštrukciou, jeho súčasný stav a nároky na jeho využívanie si ju vyžadujú.

V obci pôsobia dva spolky, a to Jednota dôchodcov Slovenska založená v roku 1997, ktorá má v súčasnosti cca 60 členov a organizuje kultúrne a spoločenské podujatia rôzneho zamerania. Druhým spolkom je občianske združenie Kozmálovčan, ktoré bolo založené v roku 2012 a taktiež organizuje rôzne kultúrne a spoločenské podujatia.

V obci sa pravidelne počas roka organizujú nasledovné spoločenské podujatia.

Prehľad spoločenských podujatí v obci

	termín podujatia	periodicita podujatia	popis podujatia
Ples Jednoty dôchodcov	február	1 x ročne	spoločenská zábava
Maškarný ples pre deti a mládež	február	1 x ročne	spoločenská zábava
Oslava ukončenia 2. sv. vojny	máj	1 x ročne	pálenie vatry, kult. program, spoloč. zábava
Stavanie mája	máj	1 x ročne	kult.-spoloč. podujatie
Oslava dňa detí	jún	1 x ročne	športový deň, diskotéka
Hodová zábava	september	1 x ročne	spoločenská zábava
Deň úcty k starším	október	1 x ročne	kult.-spoloč. podujatie
Posedenie s Mikulášom	december	1 x ročne	kult.-spoloč. podujatie pre deti
Vianočný koncert	december	1 x ročne	kult.-spoloč. podujatie
Silvestrovská zábava	december	1 x ročne	spoločenská zábava

Zdroj: obec

Bývanie

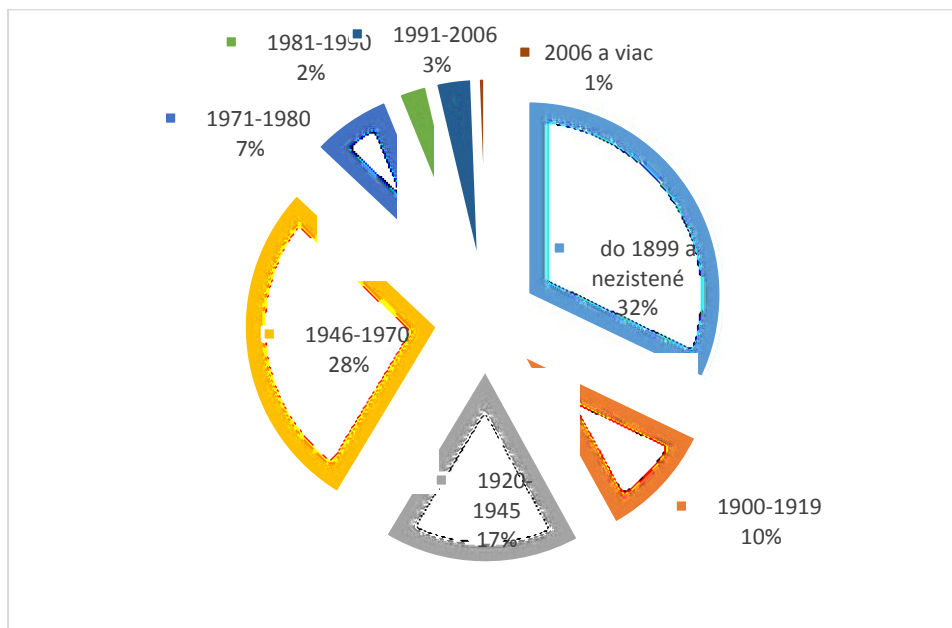
Jednou zo základných ľudských potrieb je bývanie, ktoré sa každý snaží zabezpečiť na úrovni adekvátnej celkovému stupňu sociálno-ekonomického rozvoja spoločnosti.

Domový a bytový fond obce

	obývané domy	neobývané domy	obecné bytové domy	počet bytov	súkromný bytový dom	počet bytov
aktuálny stav	148	27	2	16	1	4

Zdroj: obec

Veková štruktúra bytového fondu v obci v závislosti na období výstavby

Zdroj: SODB 2001

Za posledných päť rokov bolo v obci vydané jedno stavebné povolenie na výstavbu rodinného domu. Rozvoj domovej a bytovej výstavby je možné predpokladať v súvislosti s dostavbou 3. a 4. bloku JE Mochovce od ktorej je obec vzdialená cca 5 km. Práve obec Malé Kozmálovce, ako jedna z blízkych k JE Mochovce, má vhodné predpoklady na rozšírenie svojej obyvateľskej základne prostredníctvom výstavby bytov.

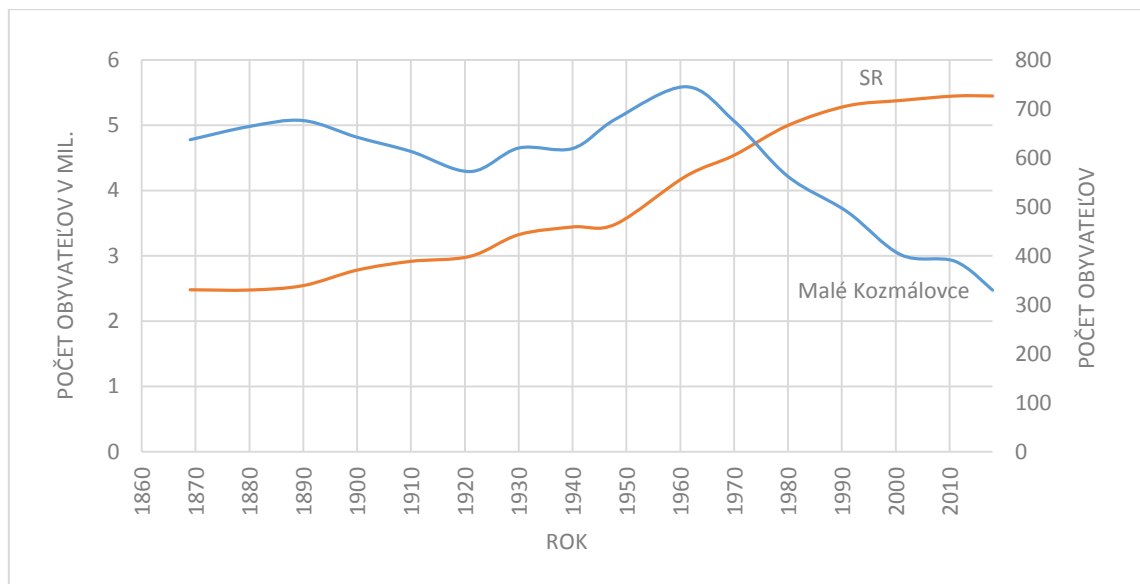
1.2.7 OBYVATEĽSTVO

Obyvateľstvo nemožno považovať za statický element, naopak, vyznačuje sa silnou dynamikou jeho počtu, štruktúry priestorového rozloženia a ďalších znakov. Na regionálnej úrovni vystupujú s dynamikou obyvateľstva otázky, ako je zabezpečenie požadovaného množstva pracovných miest, formovania sociálnej štruktúry.

Vývoj a súčasný stav obyvateľstva je výsledkom prirodzeného a mechanického (migračného) pohybu. Slovenská republika vykazuje hustotu na úrovni 111,08 obyvateľov na km², Nitriansky kraj 106,83 obyvateľov na km², okres Levice 71,85 obyvateľov na km² a obec Malé Kozmálovce 35,69 obyvateľov na km².

Demografický vývoj

Vývoj počtu obyvateľov v obci v porovnaní s SR

Zdroj: ŠÚ SR

Vývoj počtu obyvateľov v obci neprebíhal plynulo. Vplývali na neho predovšetkým vojny, nedostatok zdrojov obživy, epidémie, emigrácie, sociálne a hospodárske pomery, administratívne zásahy. Najvyšší stav, čo sa týka počtu obyvateľov, dosiahla obec začiatkom 70-ich rokov a od tohto obdobia počet obyvateľov neustále klesá.

Rok	Počet obyvateľov	Rozdiel
1970	675	
1980	538	[rozdiel 1980-1970: -137]
1991	432	[rozdiel 1991-1980: -106]
2001	402	[rozdiel 2001-1991: -30]
2011	389	[rozdiel 2011-2001: -13]
2013	381	[rozdiel 2013-2011: -8]
2018	371	[rozdiel 2018-2013: -10]

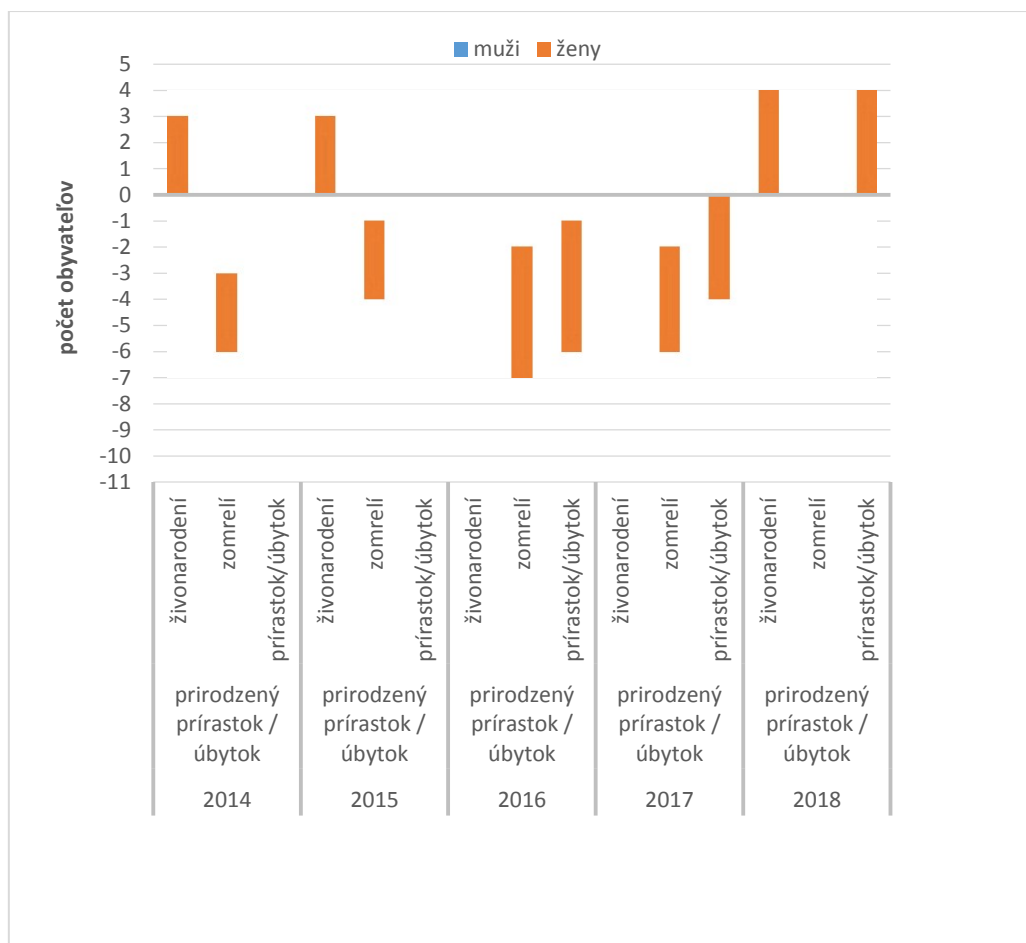
Zdroj: ŠÚ SR

Celkový počet obyvateľov je výsledkom dynamiky obyvateľstva, ktorú je možné popísať nasledovnými kategóriami pohybu:

- ☑ **prirodzený pohyb:** je výsledkom prirodzeného rozmnožovania a odumierania obyvateľstva,
- ☑ **mechanický pohyb:** zahŕňa všetky priestorové presuny obyvateľstva.

Natalita (pôrodnosť) a mortalita (úmrtnosť) sú ukazovatele, ktoré pomáhajú priblížiť obraz o prirodzenom pohybe obyvateľstva. Za obdobie 2014 – 2018 každoročne dochádzalo vo väčšej miere k prirodzenému úbytku obyvateľstva.

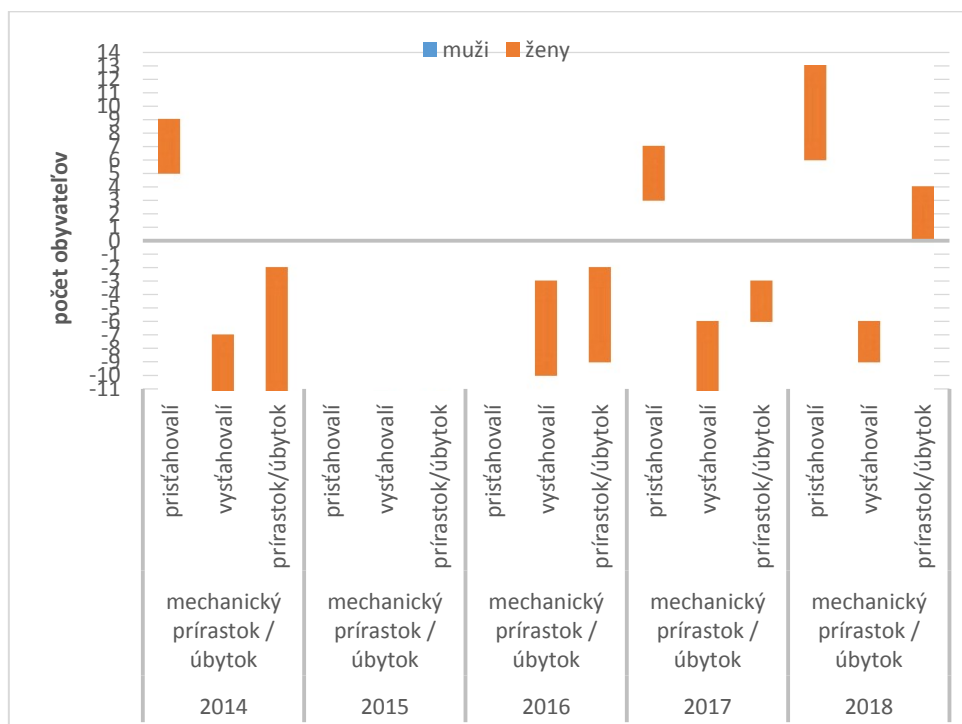
Prirodený pohyb obyvateľstva v obci za obdobie 2014 - 2018

Zdroj: ŠÚ SR

Migračné saldo udávajúce rozdiel medzi počtom prisťahovaných a vystahovaných obyvateľov slúži na opis mechanického pohybu obyvateľstva. Vývoj mechanického pohybu v období 2014 – 2018 sa z celkového mechanického úbytku 12 obyvateľov za rok 2014 preklenul do celkového mechanického prírastku 4 obyvateľov za rok 2018.

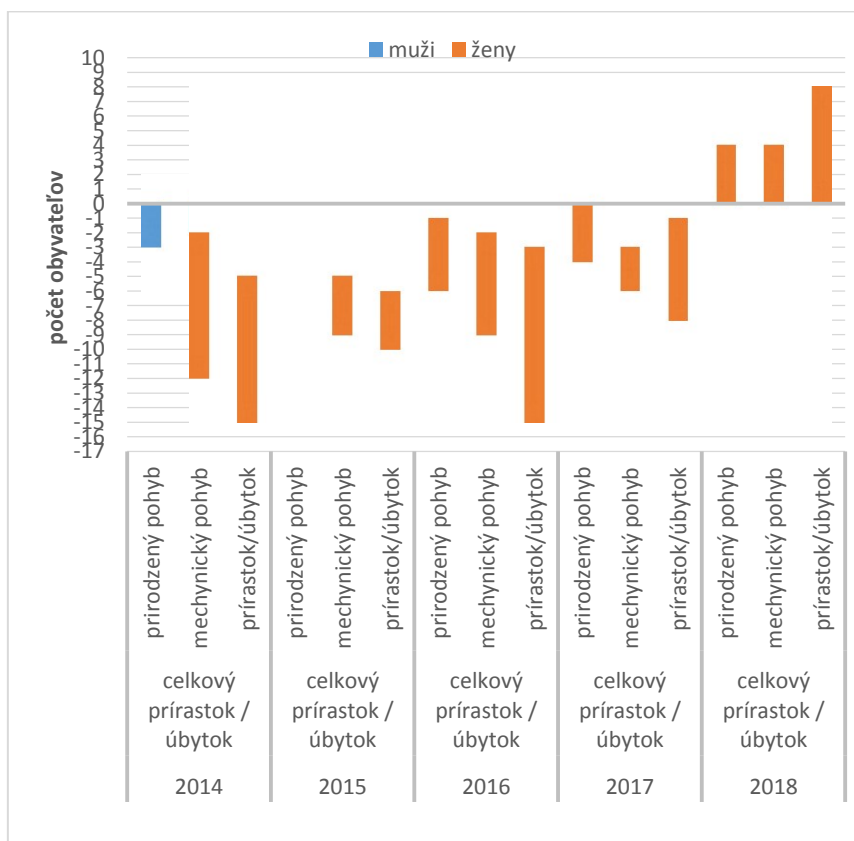
Mechanický pohyb obyvateľstva v obci za obdobie 2014 - 2018

Zdroj: ŠÚ SR

Celkový pohyb obyvateľstva je výsledkom vyššie popisovaných pohybov (prírodného a mechanického). Z nasledujúceho grafu vyplýva, že v obci každoročne dochádza k poklesu počtu obyvateľov.

Celkový pohyb obyvateľstva v obci za obdobie 2014 – 2018, (Zdroj: ŠÚ SR)

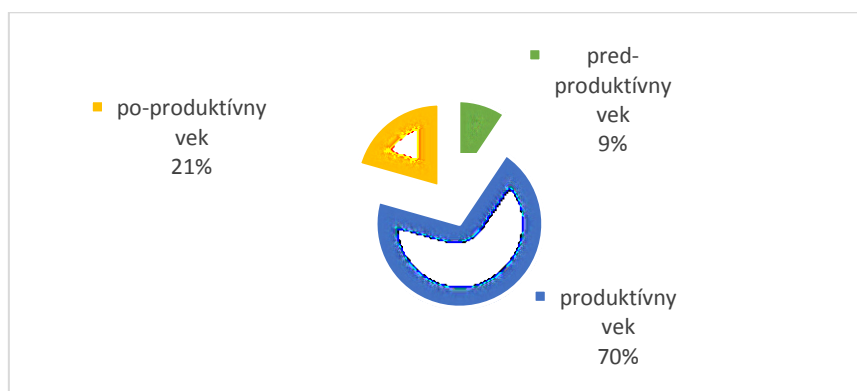

Veková štruktúra obyvateľstva

V súčasnosti žije v obci regresívny typ populácie, ktorý nie je schopný narastať prirodzenou cestou. Zároveň dochádza k zvyšovaniu priemerného veku (v súčasnosti 45,98 rokov), ktorý je výrazne vyšší ako celoslovenský (40,82 rokov).

	2011		2018	
Vek	Počet	%	Počet	%
0 - 4	15	3,86	14	3,77
6 - 14	37	9,51	30	8,08
Produktívny	266	68,38	239	64,43
Poproduktívny	71	18,25	88	23,72
Spolu	389	100,00	371	100,00
Priemerný vek	42,64		45,98	

Biologické vekové kategórie obyvateľstva obce (2018)

Zdroj: ŠÚ SR

Veková štruktúra obyvateľov v záujmovom území je z hľadiska podmienok pre tvorbu zdrojov pracovných síl nepriaznivá. V poslednom období obec zaznamenáva prevahu poproduktívnej zložky nad predproduktívnou zložkou. Očakávaným sa stáva predlžovanie vekovej hranice odchodu do dôchodku v dôsledku zhoršujúcej sa vekovej skladby v celoslovenskom meradle, čím bude počet ekonomicky aktívneho obyvateľstva narastať.

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva

Vzdelanostná štruktúra je najmenej porovnateľná štruktúra obyvateľstva a to ako medzištátne tak aj vnútroštátne (historicky). V minulosti v našej krajine, i dnes prebiehajú rôzne zmeny v systéme školstva. Napriek tomu je možné konštatovať, že vzdelanostná úroveň obyvateľov narastá.

Podľa údajov zo sčítania obyvateľov z roku 2011 malo v obci 19,40% obyvateľov základné vzdelanie, čo je pod úrovňou celoslovenského priemeru (14,9%) a vykazuje výrazné

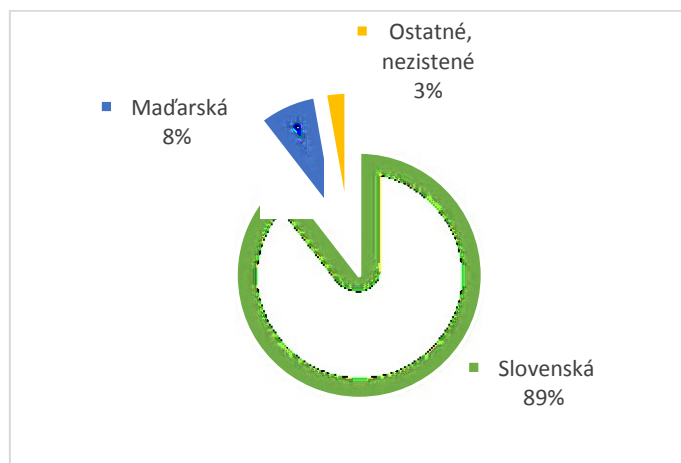
zníženie oproti údajom SODB 2001 (34%). Učňovské vzdelanie bez maturity malo 21,7%. Stredné odborné bez maturity malo 14,57% a úplné stredné vzdelanie s maturitou malo 20,4% trvale bývajúcich obyvateľov. Vysokoškolské inžinierske, magisterské a doktorské malo 6,65% obyvateľov, čo je výrazným zvýšením oproti SODB 2001 (1,7%)

Vo všeobecnosti môžeme povedať, že oproti údajom zo SODB 2001 prišlo k nárastu počtu obyvateľstva s maturitným a vysokoškolským vzdelaním a k poklesu počtu obyvateľov so základným vzdelaním.

Národnostná a náboženská štruktúra obyvateľstva

Podľa sčítania obyvateľstva v roku 2011 malo majoritné zastúpenie obyvateľstvo slovenskej národnosti s 89% podielom. Druhou najväčšou národnosťou bola maďarská s 8% podielom. Ostatné národnosti majú minimálne zastúpenie (českej národnosti sú 4 obyvratelia).

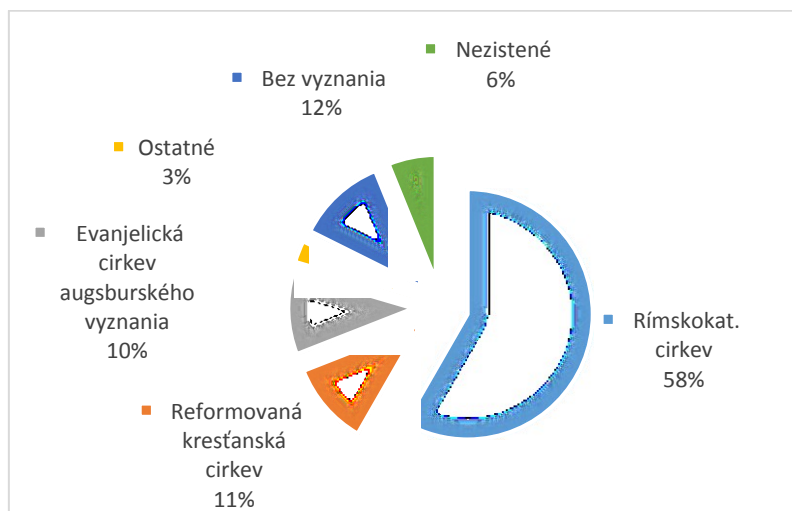
Národnostné zloženie obyvateľstva obce (2011)

Zdroj: SODB 2011

Z hľadiska náboženského vierovyznania sa v roku 2011 hlásilo k rímskokatolíckej cirkvi vyše 58% obyvateľov, 11% sa hlásilo k reformovanej kresťanskej cirkvi a 10% k evanjelickej cirkvi a. v.. 12% obyvateľov bolo sa nehlásilo k žiadnej viere. V porovnaní s SODB 2001 sa zvýšil počet ľudí „bez vyznania“ o 100%.

Zloženie obyvateľstva obce podľa náboženského vierovyznania

Zdroj: SODB 2001

Štruktúra obyvateľstva podľa ekonomickej aktivity

Zamestnanosť:

V obci žije momentálne 371 obyvateľov, Z toho je dospelých 324 a 47 detí (do 18 rokov).

Z celkového počtu dospelých je 88 starobných dôchodcov.

Z ekonomicky činných obyvateľov je :

- 30 invalidných dôchodcov
- 27 nezamestnaných obyvateľov.

1.2.8 HOSPODÁRSTVO

Základným prejavom ekonomickej aktivity ľudí je ich hospodárska činnosť. Na základe nej sa menia a rozvíjajú možnosti spoločnosti, jej jednotlivých skupín a členov.

Hospodárenie obce

Analýza aktív a pasív obce za rok 2018:

A K T Í V A

Názov	ZS k 01.01.2018 v EUR	KZ k 31.12.2018 v EUR
Majetok spolu	1 022 811,60	1 017 527,24
Neobežný majetok spolu	968 825,92	944 715,72
<i>z toho :</i>		
Dlhodobý nehmotný majetok	1 659,70	1 659,70
Dlhodobý hmotný majetok	898 396,54	874 286,34
Dlhodobý finančný majetok	68 769,68	68 769,68

Obežný majetok spolu	53 351,10	72 055,84
<i>z toho :</i>		
Zásoby	79,80	226,80
Zúčtovanie medzi subjektami VS	0,00	0,00
Dlhodobé pohľadávky	0,00	0,00
Krátkodobé pohľadávky	15 217,63	18 296,49
Finančné účty	38 053,67	53 532,55
Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlh.	0,00	0,00
Poskytnuté návratné fin. výpomoci krát.	0,00	0,00
Časové rozlíšenie	634,58	755,68

P A S Í V A

Názov	ZS k 01.01.2018 v EUR	KZ k 31.12.2018 v EUR
Vlastné imanie a záväzky spolu	1 022 811,60	1 017 527,24
Vlastné imanie	345 978,13	346 873,98
<i>z toho :</i>		
Oceňovacie rozdiely	0,00	0,00
Fondy	0,00	0,00
Výsledok hospodárenia	345 978,13	346 873,98
Záväzky	461 267,36	465 580,55
<i>z toho :</i>		
Rezervy	1 000,00	1 000,00
Zúčtovanie medzi subjektami VS	0,00	0,00
Dlhodobé záväzky	414 018,14	386 149,31
Krátkodobé záväzky	25 518,56	48 358,50
Bankové úvery a výpomoci	20 730,66	30 072,74
Časové rozlíšenie	215 566,11	205 072,71

Rozpočet obce:

Rok 2018:	Schválený rozpočet	Schválený rozpočet po poslednej zmene
Príjmy celkom	183 931,00	210 797,00
<i>z toho :</i>		
Bežné príjmy	157 431,00	168 124,00
Kapitálové príjmy	20 000,00	21 173,00
Finančné príjmy	6 500,00	21 500,00
Príjmy RO s právnou subjektivitou	0,00	0,00
Výdavky celkom	170 868,00	184 906,00
<i>z toho :</i>		
Bežné výdavky	130 368,00	137 466,00
Kapitálové výdavky	10 000,00	17 640,00

Finančné výdavky	30 500,00	29 800,00
Výdavky RO s právnou subjektivitou	0,00	0,00
Rozpočtové hospodárenie obce	13 063,00	25 891,00

Podnikateľské subjekty v obci a ich štruktúra

Podnikateľské subjekty možno charakterizovať na základe mnohých skutočností, medzi najzákladnejšie patria odvetvová (postavená na báze analýzy jednotlivých sfér hospodárstva) a veľkostná štruktúra.

Z hľadiska jednotlivých sektorov národného hospodárstva SR je možné obec charakterizovať ako poľnohospodársko-výrobnú. Poľnohospodársky charakter obce reprezentuje najmä vinohradníctvo a výrobný charakter najmä spracúvanie dreva a výroba kovových výrobkov (zváračská škola).

Primárny sektor:

Najdôležitejším odvetvím v primárnom sektore je poľnohospodárstvo. V obci pôsobí niekoľko subjektov zaoberajúcich sa prvovýrobou

- Donaufarm Kalná nad Hronom,
- SHR Peter Zelei – Peter farma,
- Lesné pasienkové a pozemkové spoločenstvo Malé Kozmálovce,
- Štátne lesy SR

Sekundárny sektor:

V oblasti spracovania v obci nepôsobí žiaden podnikateľský subjekt. V tejto sfére má obec veľké rezervy. Vzhľadom na mieru nezamestnanosti a možností rekvalifikácie prostredníctvom úradu práce, sa zdá, že problémom nie je ani tak nedostatok príležitostí, ako skôr nezaujímajú obyvateľov.

Terciálny sektor:

V oblasti obchodu a služieb pôsobia nasledovní podnikatelia:

- COOP Jednota
- Obecný úrad

Aj tu vnímame rezervy obce. Rovnako, ako v prípade sekundárneho sektora, obyvatelia vo veľmi malej miere využívajú ponuky úradu práce nielen na rekvalifikáciu, ale aj na pomerne výhodné finančné príspevky pri zakladaní živnosti. Treba však podotknúť, že obec je svojou polohou v nevýhodnom postavení, nakoľko je 13 km vzdialená od mesta Levice a v okolí sa nachádzajú väčšie obce a mesto Tlmače, ktoré svojimi službami pokrývajú aj potreby Malých Kozmáloviec.

Jedným z problémov môže byť aj počet dlhodobo nezamestnaných z celkového počtu nezamestnaných osôb, ako aj rodín v hmotnej núdzi, pre ktoré je ekonomicky výhodnejšie, ak sú obaja manželia nezamestnaní.

1.2.9 CESTOVNÝ RUCH

Kultúrne dedičstvo obce Malé Kozmálovce reprezentuje najmä historická urbanistická a architektonická štruktúra s historickou stavebnou štruktúrou (ľudové staviteľstvo). Z kultúrnych podujatí sa v obci každoročne v máji organizuje oslava ukončenia 2. svetovej vojny (v sebe zahrňajúca pálenie vatry, kultúrny program a spoločenskú zábavu) a v októbri hodová zábava pri pocte posvätenia miestneho kostola (spoločenská zábava).

Na návrh Ministerstva hospodárstva bola v rokoch 2003 až 2004 vypracovaná nová Regionalizácia cestovného ruchu v SR. Na základe nej bolo územie SR rozdelené do 21 regiónov. Z hľadiska tejto regionalizácie obec Malé Kozmálovce spadá do Nitrianskeho regiónu majúceho regionálny význam (lokálne (Nitra) – medzinárodný). Vyznačuje sa letnou sezónnosťou a dobrou vybavenosťou

Analýza ponuky v oblasti cestovného ruchu

Chotár o rozlohe 922 ha obce leží v juhozápadnom výbežku Štiavnických vrchov a na právo brežnej nive rieky Hron. Nižšie svahy sú odlesnené a v prevažnej miere využívané na vinohradníctvo, ktorého sa bohatá tradícia v tejto oblasti rozvíjala a pretrvala až do dnešných čias. Dôkazom je množstvo podpivničených viničných domčekov nazývaných tiež **hajlóky**. Sú neodmysliteľnou súčasťou vinohradníckej scenérie, ktorá dotvára charakter obce.

V polohe Grác (charakteristický slovanský názov) na vrchu Pipíška (Plešovica) sa nachádzajú **zvyšky zemného opevnenia**, zachované nad cca 20 m vysokým kamenným zrázom nad Hronom. Miestami až do výšky 2–3 m zachovaný zemný val vymedzujúci asi 2,4 ha priestor nepravidelne podkovovitého tvaru. Hradisko dodnes nebolo systematicky preskúmané. Bolo súčasťou silného opevnenia Slovenskej brány. Po prípadnom archeologickom výskume a úprave okolia sa ako opodstatnené javí jeho sprístupnenie širokej verejnosti spojené s ochutnávkou vína, čím by obec získala atraktivitu (najmä z hľadiska turizmu). V dolnej časti pod vinohradom Júliusa Tarišku sa nachádza vchod do murovanej kamennej pivnice (vraj podzemnej chodby). Podľa miestnej tradície vedie pod kláštor v Hronskom Beňadiku a ani nie tak dávno bola prístupná dosť dlhá časť tohto podzemného priestoru (možno úkryt pred rabujúcimi Turkmi). Aj v tomto prípade dobu a účel stavby podzemnej chodby by mohol odhaliť archeologický výskum.

Rímskokatolícky kostol sv. Panny Márie Ružencovej bol postavený roku 1927 zo zbierky milodarov v secesnom, neorenesančnými architektonickými prvkami ovplyvnenom slohu. Jedná sa o jednoloďovú stavbu, s do štítového priečelia vstavanou vežou, so segmentovým uzáverom presbytéria a pristavanou sakristiou. Fasády členia iba okná v šambránach s polkruhovým zakončením a korunná rímsa. Priečelie je členené aj lizénami a vežu na tri podlažia delia kordónové rímasy. Loď a presbytérium je zaklenuté valenou klenbou s lunetami. Vnútorne zariadenie s tromi pseudogotickými oltármi je súčasné so stavbou. Na hlavnom oltári je polychrómovaná socha Madony a kľačiaceho sv. Antona, po bokoch sú plastiky cherubínov. Na jednom z bočných oltárov je socha Božského Srdca Ježišovho a na druhom súsošie Piety. Kostol zdobia sochy sv. Jozefa, sv. Antona, Pražského Jezuliatka a Madony. 14 litografií zastavení Krížovej cesty sú dielom Liebera z 20. rokov 20. storočia.

Od roku 1781 (vydaný Tolerančný patent) sú Malé Kozmálovce filiou Nového Tekova. **Kalvínska zvonica** je obdĺžniková nevysoká stavba krytá stanovou strechou postavená začiatkom 20. storočia. Fasády členia zvukové okná v šambránach s polkruhovým zakončením. V objekte sú zavesené dva bronzové zvony uliate 1927. V rokoch 1971–1974 bola ku zvonici svojpomocne pristavaná jednoduchá budova kalvínskej modlitebne.

Prízemný barokový **kaštieľ** na pôdoryse s tvarom L, ktorý sprvu slúžil ako letné sídlo rodiny Paluskovcov, dala rodina postaviť roku 1723. Na začiatku 19. storočia dal nový majiteľ (Krištof Migazzi) kaštieľ nadstavať o poschodie a upraviť v klasicistickom slohu. Tak vznikla dvojpodlažná stavba dvojtraktovej dispozície s 5 osovým priečelím. V niektorých oknách do zániku budovy sa zachovali kované barokové mreže. V miestnostiach na prízemí boli krížové hrebienkové klenby a valené klenby s lunetami. Na poschodí boli rovné stropy. Kaštieľ počas ďalších nasledujúcich rokov vystriedal viacero majiteľov a chátral. Schátralú stavbu po uvážení roku 1931 mienila odkúpiť kalvínska cirkev. Ale až keď Štátny úrad v máji 1931 schválil štatút Béthel Egylet, smel byť tunajší kaštieľ zakúpený. Po obnove a úpravách v ňom bol zriadený **sirotinec**, ktorý sem bol prenesený z obce Marcelová. 26. mája 1932 bola obnovená budova sirotinca slávnostne daná do užívania. Neskôr boli zriadené pobočky v Leviciach a Komárne (potom niekoľko ich bolo v Maďarsku). Bolo zriadené hospodárstvo v Mikule a na samote Arad (v chotári obce Nová Vieska). Roku 1932 tu bývalo 48 osôb, z nich 24 sirôt, 1 starena, 5 vychovávateľov, 1 cestujúci tajomník (Nehézy), 3 malé deti, 1 starší manželský pár a ležiace choré dievča. Pred príchodom frontu sirotinec kaštieľ opustil a do obce sa už nevrátil. V mohutných troch pivniciach hľadali útočisko miestni obyvatelia, ale tých Nemci vyhnali a sami sa tam uchýlili. Kaštieľ dostal 5 zásahov a boli potrebné iba menšie opravy. Jednalo sa hlavne o strechu. Roku 1945 do kaštieľa sa nasťahovali rodiny, ktorým zhorel dom. Ale namiesto opravy bola strecha postupne rozoberaná. Do objektu zatekalo a preto bol roku 1956 opustený. Potom sa prepadli stropy a obyvateľmi rozoberaná na stavebný materiál. Zvyšky kaštieľa, ktoré nešli rozobrať, boli v rokoch 1966–1967 odstránené a pivnica bola zasypaná.

Roku 1883 katolíci z iniciatívy farára Jána Zlattnyanszkeho bola postavená **budova kantorského sytu a rímskokatolíckej školy**. Roku 1936 bola postavená nová budova rímskokatolíckej školy (č. 3), nakoľko stará škola kvôli zvyšujúcej sa doprave nebola bezpečná. Je to štvorcová stavba s 3 osovým priečelím, ktoré členia iba okná s polkruhovým zakončením. Vedľa sa nachádza budova bytu kantora-učiteľa (č. 2). Stará budova rímskokatolíckej školy (č. 43) bol predaná do súkromných rúk a slúžila ako sklad obilia. Roku 1968 prízemná obdĺžniková stavba s 5 osovým priečelím bola prestavaná na evanjelickú modlitebňu.

Kalvínska škola bola založená roku 1853. Nakoľko stará budova školy pripadla katolíkom, obyvatelia spoločnými silami postavili novú budovu kalvínskej školy. Je to prízemná stavba na pôdorys s tvarom L, ktorá má trojosové, roku 1970 veľmi prestavané priečelie.

Dvojkoľosový vodný mlyn bol až po rok 1850 panským mlynom kedy prešiel do vlastníctva obce. Totiž do roku 1850 bolo mletie výhradne výsadou zemepána. Obec Malé Kozmálovce objekt dávala do prenájmu mlynárom za dohodnuté odvody. Počas frontu bol mlyn poškodený. Tak roku 1945 ho odkúpil Imrich Kotora, dva člny a mlynicu dal obnoviť a z brehu zabezpečil elektrický pohon. Objekt bol v 50. rokoch 20. storočia znárodnený a výroba v ňom zastavená. Mlyn plával na vodách Hrona (dnes vodná nádrž pre atómovú elektrárňu Mochovce) v miestach oproti hospodárskemu dvoru PD.

Ľudové domy hromadnej cestnej dediny sú štítlmi situované na ulicu. Zástavba z 19. storočia, podobne ako v celom okolí, charakterizujú troj- a viac priestorové domy, postavené z kameňa alebo hliny s maštalami a šopami pod spoločnou strechou, sekundárne pod tvrdou krytinou. Vstup do pitvora, deleného na vstupný priestor a časť pod komínom s otvoreným ohniskom, zdôrazňuje žudro (výpustok). Domy sú uzavreté bránami a brámkami s hlavicovými stĺpmi alebo s kamenným ostením, prípadne s dreveným rámom, segmentovo zakončeným. Najstaršie domy sa stavali technikou nabijanej hliny, neskôr z váľkov (nepálená tehla). Z nabijanej hliny sa do dnešných čias zachovali tri stodoly. Do dnešných čias sa pôvodná zástavba zachovala pomerne kompaktné (kvôli stavebnému uzáveru). Novšie úpravy priečelí sú už vo vyznievajúcom secesnom slohu na spôsob meštianskej architektúry. Od zástavby sa veľmi odlišuje dom rodiny Staněkovcov (č. 20), ktorý je typickou meštianskou stavbou z 20. rokov 20. storočia. Je to prízemná obdĺžniková budova s 3 osovým priečelím, ktoré členia už veľké trojdielne okná. Vo dvoroch sú samostatné stavby hospodárskych budov, letné kuchyne a koľosové studne.

Nedostatkom obce v oblasti cestovného ruchu je absencia **stravovacieho (ubytovacieho) zariadenia**. Zriadenie stravovacieho (resp. ubytovacieho) zariadenia je príležitosťou pre zachytenie tranzitných účastníkov cestovného ruchu v tejto obci.

Návštevníkom sa poskytne možnosť dlhodobejšieho pobytu v obci, ktorý môžu efektívne využiť spoznávaním histórie a možností, ktoré ponúka obec a je blízke okolie. V spojení s ochutnávkou vín (na organizáciu ktorej má obec predpoklady) sa črtá predpoklad atraktívnej formy poznávacieho turizmu (cestovného ruchu).

Najbližšiu možnosť stravovania a ubytovania poskytuje susedná obec Nový Tekov, mesto Tlmače, poprípade okresné mesto Levice.

Vo viničnej oblasti Pipíška bola v roku 2014 postavená Kaplnka sv. Urbana, ktorú projektoval Ing. arch. S. Babčan, vyzdobili ju drevorezbár akad. sochár Milan Marcina, vitráže – akad. maliar Marián Žilík.

1.3 EX-ANTE HODNOTENIE

Nasledujúca tabuľka zobrazuje pripravenosť mesta do nadchádzajúceho obdobia v rámci rozpracovania a prípravy realizácie jednotlivých projektov a stavu prípravy ich projektovej dokumentácie, prípadne stavebného, či územného konania. Môžeme konštatovať, že obec Malé Kozmálovce je pripravené realizovať svoj Program rozvoja, nakoľko má projektové zámery pripravené priamo na realizáciu.

Názov projektu	Číslo opatrenia	Stav prípravy	Rok realizácie	Finančné zdroje	
				Vlastné zdroje	Iné zdroje
Rybolov na miestnom rybníku	1.2.2	Príprava legislatívneho procesu			
Turistický chodník	1.2.1	V procese realizácie			
Rekonštrukciu komunikácie medzi mostom nad Malokozmálovským potokom smerom k hlavnému vchodu do miestneho cintorína.	2.1.1	vypracovaná projektová dokumentácia			
Rekonštrukcia budovy Obecného úradu	2.1.1	vypracovaná projektová dokumentácia			
Úprava verejnej zelene	2.1.3				
Vypracovanie projektovej dokumentácie na budovanie kanalizácie	3.2.2				
Budovanie a rekonštrukcia odtokových jarkov	3.1.1	v štádiu riešenia projektovej dokumentácie			

2 ANALÝZA VONKAJŠIEHO PROSTREDIA

2.1 IDENTIFIKÁCIA HLAVNÝCH VONKAJŠÍCH FAKTOROV ROZVOJA ÚZEMIA

Sociálne a hodnotové faktory:

Vývoj demografie a sociálneho prostredia je jedným z najdôležitejších faktorov ovplyvňujúcich rozvoj obce. Vymieranie obyvateľstva je však celoeurópskym problémom a často nie je v moci samosprávy účinným spôsobom zvrátiť negatívny trend v jej vývoji. Na rozvoj natality však vo veľkej miere vplýva celková ekonomická situácia v štáte, ako aj v rodinách. Vysoká miera nezamestnanosti a nízke mzdy sú zdrojom ekonomickej a sociálnej nestability v rodinách, spôsobujú migráciu obyvateľstva za prácou či už v rámci Slovenskej republiky alebo do zahraničia. Vidiecke oblasti ostávajú skôr len na okraji spoločenského záujmu, skôr sa na vidiek sťahujú starší ľudia na dôchodok, ako mladé rodiny.

Tento faktor následne ovplyvňuje všetky ostatné stránky života obce.

Ekonomické faktory:

Ďalším dôležitým faktorom v rozvoji obce je jej vlastný ekonomický potenciál, ako aj ekonomický potenciál jej obyvateľov.

Nízka kúpyschopnosť obyvateľstva vidieckych oblastí spôsobuje stagnáciu rozvoja malého a stredného podnikania v obci. Likvidácia poľnohospodárskych družstiev spôsobila úpadok poľnohospodárskej výroby, domáceho chovu hovädzieho dobytku, ošípaných a hydiny – v minulosti podielníci družstiev dostávali naturálie, čím sa zjednodušoval domáci chov. Rovnako aj likvidácia strojárkeho podniku SES Tlmače spôsobila nezamestnanosť v regióne. Tieto faktory však nedokáže riešiť samospráva, tu je potrebný zásah štátu.

Priamu súvislosť s ekonomickou silou obce má aj rozvoj sociálnej a technickej infraštruktúry a tým aj atraktivnosť obce pre obyvateľov. Nevyhovujúci stav miestnych komunikácií, chýbajúca kanalizácia, dve obecné budovy v zlom technickom stave neprispievajú k dobrému obrazu obce, spôsobujú obci zvýšené výdavky na čiastočné odstraňovanie závad, ktoré nerieši celý problém, ale len odsúva a predražuje konečné riešenie.

Ekologické faktory:

Katastrálne územie Malých Kozmáloviec je charakterizované nevýraznou rozmanitosťou abiotických a biotických pomerov, čo spolu s pôsobením človeka na krajinu podmienilo rozvoj krajinnej štruktúry. Krajom katastrálneho územia tečie rieka Hron a na nej sa nachádzajúca priehrada.

Stav životného prostredia v meste je podľa environmentálnej regionalizácie vykonanej Ministerstvom životného prostredia SR pomerne dobrý, keď územie Tlmáč je zaradené do oblasti „prostredie mierne narušené“. Oblasť Levicka patrí medzi regióny 2. environmentálnej kvality. Toto zaradenie je uskutočňované na základe hodnotenia stanovených kritérií a vybraných súborov environmentálnych charakteristík.

Obec Malé Kozmálovce spadá do I. ochranného pásma JE Mochovce.

Politické faktory:

Obec Malé Kozmálovce je súčasťou Vyššieho územného celku Nitra. Táto časť identifikuje hlavné faktory vonkajšieho prostredia, ktoré priamo alebo nepriamo ovplyvňujú vývoj samotnej obce. Nitriansky kraj je prevažne vidiecky, pomaly rastúci región SR, s primeranou atraktivitou a pozíciou, priemerným stupňom pripravenosti na inovácie, priemerne konkurencieschopný mimo centra rozvojových aktivít EÚ a s možnosťou cezhraničnej spolupráce s Maďarskou republikou. Po Košickom a Prešovskom kraji je najľudnatejším krajom SR. NK je prevažne vidieckym regiónom SR (46,8 % mestského obyvateľstva).

NK sa vyznačuje priemernou zamestnanosťou (miera zamestnanosti 64,1 %). V prípade NK bude nevyhnutné vyvárať pracovné príležitosti najmä pre ekonomicky aktívne obyvateľstvo, ktoré dochádza za prácou do iných regiónov (približne 27 000 ekonomicky aktívneho obyvateľstva). Najviac zamestnaných v kraji je v priemysle (okolo 36 %) a vysoký podiel na zamestnanosti predstavujú verejné služby (23 %) a celkovo služby (56 %). NK patrí k najproduktívnejším poľnohospodárskym regiónom SR s celkovou výmerou poľnohospodárskej pôdy 468 669 ha, čo je najviac v SR a podiel poľnohospodárskej pôdy v SR (19,3 %).

Konkurenčná výhoda NK je tvorená vysokým inovačným potenciálom a vysokokvalifikovanou pracovnou silou v oblasti poľnohospodárstva a chemického priemyslu a predpokladmi pre rozvoj biotechnológií, nový typ sociálnych služieb a zdravotnej starostlivosti.

Rizikovým faktorom sa stáva neustále pribúdanie prenesených kompetencií bez finančného krytia, ako aj znížený koeficient prepočtu podielových daní. Obce zabezpečujú výkon 4000 kompetencií, v rôznej miere a na rôznej úrovni. Stále viac sa do popredia dostáva téma komunálnej reformy, ktorá by zabezpečila odborný výkon najmä prenesených kompetencií. Tu vidíme príležitosť na riešenie hneď niekoľkých dôležitých otázok. V prvom rade šetrenia verejných financií napríklad elektronizáciou, vytváraním spoločných úradovní, nie len na výkon prenesených kompetencií, ale aj niektorých originálnych kompetencií, efektívnym využívaním ľudských zdrojov.

Významnú úlohu v živote obce a jej obyvateľov zohráva tiež politika štátu ako aj vplyv politiky európskej únie na svojich členov. Nestabilita politického prostredia v rámci SR a vysoká miera korupcie sa môžu považovať za faktory ohrozujúce rozvoj obce.

2.2 STEEP ANALÝZA

Vonkajšie faktory	Vonkajší potenciál územia	Vonkajšie obmedzenia územia
Sociálne a hodnotové faktory		• znižovanie počtu obyvateľstva • neatraktivnosť vidieckych sídel • obec sa nachádza ďaleko od okresného mesta
Ekonomické faktory	• Jadrová elektráreň Mochovce • Štrukturálne fondy	• Nízka kúpyschopnosť obyvateľstva • Likvidácia poľnohospodárskej prvovýroby • Útlm činnosti SES Tlmače
Ekologické faktory	• Blízkosť rieky Hron • Veľkokozmálovská priehrada	• Znečistenie ovzdušia priemyselnou výrobou • Prívalové dažde a povodne

Politické faktory	Dobrá a dlhodobá spolupráca samospráv – MAS Tekov-Hont, RZMO Tekov	- Nedostatočné financovanie samospráv - Nedoriešená komunálna reforma - Navyšovanie kompetencií bez finančného krytia
-------------------	--	---

3 ZHODNOTENIE SÚČASNÉHO STAVU ÚZEMIA OBCE MALÉ KOZMÁLOVCE

3.1 VYHODNOTENIE PRIESKUMU VEREJNEJ MIENKY

3.2 SWOT ANALÝZA

Princípom SWOT (Strenghts, Weakness, Opportunities, Threats) analýzy je jednoduchá, výstižná, vyčerpávajúca a objektívna charakteristika silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození ďalšieho rozvoja akéhokoľvek subjektu, či organizácie. Silné stránky predstavujú vnútorné výhody pre rôzne typy rozvojových aktivít, ktoré majú na rozvoj regiónu jednoznačne pozitívny vplyv. Slabé stránky sú reprezentované vnútroregionálnymi podmienkami a predpokladmi s limitujúcim až brzdiacim vplyvom na rozvoj regiónu. Príležitosti a ohrozenia zahŕňujú charakteristiku vonkajších faktorov, ktoré ovplyvňujú vnútorné prostredie regiónu. Pri SWOT analýze sa zohľadňujú ich pravdepodobné účinky na transformáciu ekonomiky a sociálneho prostredia regiónu. Príležitosti sú vonkajšie faktory s pozitívnym a ohrozenia s negatívnym vplyvom na ďalší rozvoj regiónu.

Evaluačnými faktormi SWOT analýzy sú poloha, kľúčové hospodárske odvetvia, dopravná infraštruktúra, občianska vybavenosť, školstvo, kultúra, cestovný ruch a životné prostredie. Faktory sú zoskupené do 4 prioritných oblastí:

- ☒ infraštruktúra a životné prostredie,
- ☒ ľudské zdroje,
- ☒ podnikateľský sektor,
- ☒ kultúra, šport a voľný čas.

Infraštruktúra a životné prostredie

Silné stránky	Slabé stránky
- výhodná poloha v blízkosti hlavných dopravných ťahov - vyhovujúci systém regionálnej autobusovej dopravy - vysoká úroveň elektrifikácie a plynofikácie	- nevyhovujúci stav cestných komunikácií s ohľadom na zvyšujúcu sa intenzitu automobilovej dopravy - absencia peších komunikácií

➤ vysoký stupeň zásobovania obyvateľstva pitnou vodou z verejného vodovodu ➤ existujúce telekomunikačné a internetové pripojenie ➤ estetická hodnota krajiny dotváraná sídelnou zeleňou	➤ nedoriešené vlastnícke vzťahy k pozemkom pod cestnými komunikáciami ➤ zaťaženosť územia povodňami ➤ absencia kanalizácie ➤ nízka miera poskytovania sociálnej starostlivosti ➤ pomerne vysoká produkcia komunálneho odpadu ➤ nízka miera zhodnocovania odpadov ➤ absencia MŠ a ZŠ
Príležitosti	Ohrozenia
➤ skvalitnenie prevádzkovania leteckej dopravy na obci blízkych letiskách ➤ modernizácia železničnej trate v smere Bratislava – Levice – Zvolen, Levice – Štúrovo ➤ využitie odpadového tepla z JE Mochovce pre vykurovanie miest a obcí v blízkom okolí ➤ využitie hydroenergetického potenciálu regiónu ➤ využívanie podporných prostriedkov fondov EÚ ➤ nadobúdanie významu cyklistickej dopravy a cykloturistiky ➤ spolupráca na mikroregionálnej úrovni ➤ zvýšenie environmentálneho povedomia obyvateľov ➤ nárast kompetencií samosprávy	➤ nedostatok finančných prostriedkov na realizáciu infraštrukturálnych zámerov ➤ nízka miera kooperácie inštitúcií spoluzodpovedných za regionálny rozvoj ➤ nárast individuálnej automobilovej dopravy ➤ úpadok osobnej a nákladnej železničnej dopravy ➤ ekologická havária

Ľudské zdroje

Silné stránky	Slabé stránky
➤ aktívne migračné saldo za posledné obdobie ➤ zapojenie sa obce do aktívnej politiky zamestnanosti (menšie obecné služby) ➤ zamestnávanie prostredníctvom národných projektov ➤ mobilita pracovnej sily ➤ relatívne vysoká miera samozamestnávania sa občanov obce ➤ kladný (iniciatívny) prístup predstaviteľov obce k riešeniu demografickej situácie	➤ regresívny typ populácie, neschopnej narastať prirodzenou cestou ➤ dlhodobý celkový úbytok počtu obyvateľov ➤ vysoká miera starnutia (priemerný vek 42,3 rokov) ➤ vysoký podiel obyvateľstva s nízkou úrovňou vzdelania (základné, učňovské) ➤ nízka miera stimulácie samovzdelávania obyvateľov ➤ znižovanie identity obyvateľov s obcou ➤ nedostatok pracovných príležitostí

	➤ absencia osobností lídrovského typu (absencia iniciatívy zdola – od občanov) ➤ absencia aktivít zameraných na rozvoj intelektuálnej, duševnej aj fyzickej stránky mládeže
Príležitosti	Ohrozenia
➤ bytová politika podporujúca imigráciu obyvateľov z okolitých centier osídlenia ➤ rozvoj a skvalitnenie jednotlivých prvkov infraštruktúry obce podmieňujúcich zotrvanie a spokojný život obyvateľov obce ➤ iniciácia miestnych obyvateľov k participácii na miestnej rozvojovej politike ➤ implementácia programov štrukturálnej politiky EÚ v oblasti rozvoja ľudských zdrojov a vzdelávania ➤ nastupujúca decentralizácia osídlenia mimo sídelných centier so zreteľom na minimalizáciu dochádzkových vzdialeností do týchto centier ➤ rozvoj nových foriem miestnej zamestnanosti	➤ pretrvávajúci trend úbytku obyvateľstva ➤ rast podielu obyvateľstva v dôchodkovom veku a náročnosť starostlivosti o týchto obyvateľov ➤ emigrácia obyvateľstva s vyššou úrovňou vzdelania do iných regiónov a do zahraničia ako dôsledok nedostatku pracovných príležitostí a nízkej ceny práce ➤ zmena hodnotových princípov spoločnosti (obyvateľstva) ➤ narušenie medziľudských vzťahov imigrantmi ➤ lokalizácia JE Mochovce

Podnikateľský sektor

Silné stránky	Slabé stránky
➤ priaznivá sektorová skladba s pomerným zastúpením primárneho, sekundárneho aj terciárneho sektoru ➤ potenciál obce pre rozvoj podnikateľských aktivít ➤ relatívne nízke mzdové náklady ➤ potenciál pre rozvoj poznávacieho cestovného ruchu a nadväzujúcich služieb ➤ dlhodobá tradícia vinohradníctva (pestovanie viniča a výroba vína)	➤ absencia väčších zamestnávateľov v obci (z hľadiska počtu zamestnancov) ➤ nízky podiel trhových služieb v odvetvovej štruktúre ➤ nízka miera informovanosti o podmienkach podnikania a možnosti lokalizácie investícií ➤ nízka úroveň kooperácie podnikateľských subjektov so samosprávou ➤ nedostatok finančných prostriedkov na nákup moderných technológií a na rozšírenie výroby ➤ nízka konkurencieschopnosť vidieckej ekonomiky
Príležitosti	Ohrozenia

➤ dobrá dopravná dostupnosť okolitých centier osídlenia (Levice, Tlmače, Zlaté Moravce, Vráble, Nitra) ako potenciálnych odbytí miestnej produkcie (potenciál využitia služieb poskytovaných v obci prostredníctvom obyvateľov ako účastníkov poznávacieho cestovného ruchu, športu a relaxu na území obce) ➤ tvorba regionálnych väzieb za účelom kooperácie hospodárskych aktivít v širšom okolí ➤ využitie prihraničnej polohy na cezhraničnú spoluprácu ➤ rozvoj obecného podnikania ➤ podpora podnikania s využitím zdrojov zo štrukturálnych fondov EÚ a zdrojov ŠR SR	➤ zložité podmienky čerpania úverových zdrojov ➤ administratívna náročnosť získavania finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov EÚ ➤ legislatívne zmeny obmedzujúce hospodársku súťaž ➤ nevytvorenie potrebných inštitucionálnych nástrojov pre riešenie vlastníckych a majetko-právnych vzťahov ➤ skupovanie poľnohospodárskej pôdy zahraničnými investormi

Kultúra, šport a voľný čas

Silné stránky	Slabé stránky
➤ bohatá história obce ➤ pravidelná organizácia kultúrnych podujatí ➤ potenciál rozvoja poznávacieho cestovného ruchu ➤ potenciál rozvoja rekreačnej funkcie Hrona (rybárčenie, vodné športy, cykloturistika) ➤ potenciál rozvoja cykloturistiky na komunikáciách vo viničných oblastiach ➤ potenciál rybárčenia na miestnom rybníku ➤ fungujúci futbalový klub JUVENTUS Malé Kozmálovce ➤ iniciatíva spolkov a občianskeho združenia pôsobiach	➤ nízka úroveň zachovávanie ľudových tradícií a zvykov ➤ absencia iniciatívy od obyvateľov (chýbajú aktivisti) ➤ absencia propagačných aktivít
Príležitosti	Ohrozenia
➤ vytvorenie vhodných podmienok pre relaxáciu a šport s možnosťou využitia obyvateľmi okolitých obcí ➤ spolupráca s poskytovateľmi kultúrnych a spoločenských podujatí ➤ formovanie spolupráce s okolitými obcami s cieľom vytvorenia širšieho	➤ uzavretosť obce vo vzťahu k nadviazaniu partnerstiev ➤ pokračujúci úpadok tradícií ➤ strata identity obyvateľov s obcou

kultúrneho a športového zázemia na princípe doplnkovosti (podujatia a zariadenia sa v obciach navzájom dopĺňajú – každá obec organizuje podujatie, pre ktoré má najlepšie predpoklady a vybavenie)

- programy obnovy a údržby kultúrnych a historických pamiatok
- rozvoj rekreačných možností a rybolovu na miestnom rybníku a v jeho okolí
- prezentácia obce navonok
- pravidelne aktualizovaný harmonogram podujatí
- vytváranie cezhraničných partnerstiev za účelom spoznania a výmeny tradícií a remesiel, organizovania spoločných podujatí

3.3 IDENTIFIKÁCIA KRITICKÝCH OBLASTÍ ROZVOJA

Zo SWOT analýzy možno identifikovať niekoľko základných kritických oblastí, respektíve bariér obce, ktoré môžeme zhrnúť do piatich základných skupín, a to:

- nízka ekonomická sila obyvateľstva a obce
- starnutie obyvateľstva, jeho pasivita a migrácia
- slabá občianska vybavenosť
- slabá využiteľnosť prírodných zdrojov
- ohrozené životné prostredie

1. Nízka ekonomická sila obyvateľstva a obce:

- je spôsobená úpadkom poľnohospodárstva,
- málo pracovných príležitostí v obci a najbližšom okolí
- útlmom energetického hospodárstva (SES Tlmače)
- uvoľňovaním pracovných síl v regióne,
- nízkou priemernou mzdou,
- nevyhovujúcou dopravnou infraštruktúrou, ktorá neumožňuje zamestnať sa vo viacsmyšľných prevádzkach v priemyselných parkoch,
- migráciou vzdelanejších štruktúr obyvateľstva do ekonomicky lukratívnejších oblastí Slovenska
- výrazný pokles počtu obyvateľov v obci za posledných 50 rokov

2. Starnutie obyvateľstva, jeho pasivita a migrácia

- nízka ponuka práce na miestnej úrovni spôsobuje migráciu mladých a vzdelaných vrstiev obyvateľstva do ekonomicky zaujímavejších oblastí
- v obci nie sú k dispozícii stavebné pozemky s vybudovanými sieťami
- absentujúca sociálna infraštruktúra

3. slabá občianska vybavenosť

- nevyhovujúci stav technickej infraštruktúry
- nízka atraktivita obce v dôsledku nepostačujúcej infraštruktúry
- nevybudovaná kanalizácia
- nevyhovujúce priestory z hľadiska ich využitia
- spektrum možností trávenia voľného času
- absencia materskej škôlky a ZŠ

4. Slabá využiteľnosť prírodných zdrojov

- úpadok poľnohospodárskej výroby
- nedoriešené vlastnícke práva k pozemkom
- chýbajúca infraštruktúra cestovného ruchu
- upadajúca vinohradnícka činnosť
- nízka podpora ekologického hospodárstva

5. Ohrozené životné prostredie

- riziká znečistenia podzemných a povrchových vôd následkom používania chemických látok v poľnohospodárstve a chýbajúcej kanalizácie
- tvorba čiernych skládok odpadu
- nízke ekologické povedomie občanov

Strategická časť

Pre potreby tohto programu sa stratégiou rozumie vymedzenie základných dlhodobých cieľov a prijatie smerov rozvoja, ako aj alokáciu zdrojov nevyhnutných na dosiahnutie týchto cieľov.

4 VÍZIA

Predmetom vízie je poskytnutie obrazu obce po uplynutí časového úseku, pre ktorý je PHSR vypracovávaný (čiže po 10 rokoch), vychádzajúcich z reálnych predpokladov. Víziu je možné považovať za akýsi globálny cieľ, o ktorého naplnenie sa obec usiluje.

Stratégia rozvoja obce Malé Kozmálovce stavia predovšetkým na zhodnotení silných stránok a maximálnom využití príležitostí, čím chce obec eliminovať ohrozenia a slabé stránky, ktorých negatívny vplyv spôsobuje úpadok obce. Obec sa bude orientovať najmä na rozvoj infraštruktúry, rozvoj ľudských zdrojov (starostlivosť o obyvateľov), rozvoj možností kultúrneho a športového vyžitia a zachovanie hodnôt a koloritu vidieckeho prostredia.

„Malé Kozmálovce budú obcou so zachovalým vidieckym štýlom života, živými tradíciami a s hodnotnými a stabilnými vzťahmi s okolitými obcami. Vytvoríme atraktívne miesto pre pokojné bývanie, oddych (relax) a šport a naplno využijeme svoj historický potenciál.“

5 STRATÉGIA ROZVOJA

Pre proces naplnenia vízie v danom časovom vymedzení zohráva dôležitú úlohu stratégia rozvoja obce, ktorá sa zameriava na efektívne využitie existujúcich zdrojov a zároveň na základe nových príležitostí vytvára možnosti rozvoja v nasledujúcom období. Pre určenie stratégie rozvoja je nutné pomenovať základné – **globálne ciele**, určiť **špecifické ciele**, ktorými bude globálny cieľ realizovaný a **opatrenia**, ktoré predstavujú konkrétne riešenia, prostredníctvom ktorých je možné naplniť špecifické ciele a globálne ciele. Predstavujú zároveň program zabezpečujúci trvalo udržateľný rozvoj obce a zároveň sú prostriedkom pre získanie grantov zo štrukturálnych fondov EU a iných zdrojov.

5.1 STRATEGICKÉ CIELE

Stanovenie strategických cieľov, vychádzajúc z analýzy potrieb obce a jej obyvateľov a sústreďujúc sa na potenciálne možnosti zvýšenia kvality života v obci s pozitívnym dopadom na obyvateľov obce ako aj na rozpočet obce, je rozpracované v rámci 3 prioritných oblastí:

Vychádzajúc z problémovej analýzy, boli určené tri nasledovné prioritné oblasti:

1. **Prioritná oblasť – Hospodárska:** zahŕňa problémovú oblasť
 - nízka ekonomická sila obyvateľstva a obce
2. **Prioritná oblasť – Sociálna:** zahŕňa problémové oblasti
 - starnutie obyvateľstva, jeho pasivita a migrácia
 - slabá občianska vybavenosť
3. **Prioritná oblasť – Životné prostredie:** zahŕňa problémové oblasti
 - slabá využiteľnosť prírodných zdrojov
 - ohrozené životné prostredie

Globálny cieľ	Prioritná oblasť - Hospodárstvo	
	1. Konkurencieschopné hospodárstvo a jeho trvaloudržateľný rozvoj	
Špecifické ciele	1.1 Rozvoj tradičnej výroby	1.2 Podpora podnikateľských aktivít v cestovnom ruchu

Opatrenia	1.1.1 Rozvoj tradičných remesiel	1.1.2 Rozvoj poľnohosp odárstva a vinohradní ctva	1.2.1 Rozvoj turistickej infraštruktúry	1.2.2 Podpora miestneho predaja	1.2.3 Podpora spolupráce na lokálnej úrovni
------------------	---	--	--	--	--

Globálny cieľ	Prioritná oblasť- Sociálna 2. Vybudovaná verejná infraštruktúra, s bohatou ponukou služieb pre miestne obyvateľstvo					
Špecifické ciele	2.1 Regenerácia a rozvoj obce			2.2 Sociálne služby	2.3 Rozvoj vzdelania, kultúry a športu	
Opatrenia	2.1.1 Zlepšenie stavu miestnych komunikácií a vybudovanie chodníkov	2.1.2 Zlepšenie stavu obecných budov	2.1.3 Zlepšenie stavu verejných priestranstiev	2.2.1 Služby pre obyvateľstvo	2.3.1 Podpora kultúry	2.3.2 Podpora vzdelávania a športu

Globálny cieľ	Prioritná oblasť – Životné prostredie 3. Čisté životné prostredie s nízkou environmentálnou záťažou		
Špecifické ciele	3.1 Protipovodňové opatrenia	3.2 Rozvoj odpadového hospodárstva	
Opatrenia	3.1.1 Zlepšenie odvodu povrchových vôd	3.2.1 Zlepšenie environmentálneho povedomia občanov	3.2.2 Odpadové hospodárstvo

Programová časť

6 PRIORITNÉ OSY

6.1 PRIORITNÁ OBLASŤ - HOSPODÁRSTVO

Opatrenie	Aktivita
1.1.1 Rozvoj tradičných remesiel	1.1.1.1 Podpora vzniku malých prevádzok
	1.1.1.2 Propagačná a osvetová činnosť
1.1.2 Rozvoj poľnohospodárstva	1.1.2.1 Napojenie na Nitriansku vínnu cestu
	1.1.2.2 Podpora mladých vinohradníkov
1.2.1 Rozvoj turistickej infraštruktúry	1.2.1.1 Budovanie turistického značenia
	1.2.1.2 Budovanie turistických chodníkov
	1.2.1.3 Budovanie cyklistických trás
	1.2.1.4 Vybudovanie lesného náučného chodníka
	1.2.1.5 Rybolov na miestnom rybníku
1.2.2 Podpora miestneho predaja	1.2.2.1 Realizácia miestnych trhov
	1.2.2.2 Podpora predaja z dvora

	1.2.2.3 Založenie obecného podniku
1.2.3 Podpora spolupráce na lokálnej úrovni	1.2.3.1 Uplatňovanie prístupu CLLD

6.2 PRIORITNÁ OBLASŤ – SOCIÁLNA

Opatrenia	Aktivita
2.1.1 Zlepšenie stavu miestnych komunikácií	2.1.1.1 Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií
	2.1.1.2 Rekonštrukcia a budovanie chodníkov
	2.1.1.3 Rekonštrukcia mostov a lávok
2.1.2 Zlepšenie stavu obecných budov	2.1.2.1 Rekonštrukcia budovy Obecného úradu
	2.1.2.2 Rekonštrukcia a prístavba budovy Kultúrneho domu
	2.1.2.3 Rekonštrukcia domu smútku
	2.1.2.4 Vybudovanie športových šatní
	2.1.2.5 Rekonštrukcia budovy „Dom služieb“
	2.1.2.6 Rekonštrukcia a dobudovanie „Sociálnej budovy“
2.1.3 Zlepšenie stavu verejných priestranstiev	2.1.3.1 Úprava verejnej zelene
	2.1.3.2 Vybudovanie chodníkov na miestnom cintoríne
	2.1.3.3 Vybudovanie detského ihriska
	2.1.3.4 Výsadba zelene pri prístupovej ceste na miestny cintorín
2.2.1 Služby pre obyvateľstvo	2.2.1.1 Rozvoz obedov pre dôchodcov
	2.2.1.2 Opatrovateľská služba v domácnosti
	2.2.1.3 Vybudovanie CVČ
	2.2.1.4 Rekonštrukcia a modernizácia verejného rozhlasu
	2.2.1.5 Rekonštrukcia a modernizácia verejného osvetlenia
2.3.1 Podpora kultúry	2.3.1.1 Rozširovanie činnosti knižnice
	2.3.1.2 Rozšírenie voľnočasových aktivít
2.3.2 Podpora vzdelávania a šport	2.3.2.1 Vybudovanie obecného klziska
	2.3.2.2 Úprava futbalového ihriska
	2.3.2.3 Vytvorenie priestoru pre spolkovú činnosť

6.3 PRIORITNÁ OS – ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Opatrenia	Aktivity
3.1.1 Zlepšenie odvodu povrchových vôd	3.1.1.1 Čistenie odtokových jarkov
	3.1.1.2 Budovanie a rekonštrukcia odtokových jarkov
	3.1.1.3 Údržba brehov miestnych potokov
	3.1.1.4 Vybudovanie protipovodňových priepustov
	3.2.1.1 Propagačná a osvetová činnosť

3.2.1 Zlepšenie environmentalneho povedomia občanov	3.2.1.2 Spolupráca s organizáciami zameranými na ochranu životného prostredia (priebežne, vlastné zdroje)
3.2.2 Odpadové hospodárstvo	3.2.2.1 Vypracovanie projektovej dokumentácie na budovanie kanalizácie
	3.2.2.2 Budovanie kanalizácie
	3.2.2.2 Vybudovanie zberného dvora pre vytriedené zložky odpadu
	3.2.2.3 Spracovanie biologicky rozložiteľného odpadu

Realizačná časť

Realizačná časť je zameraná na popis postupov zabezpečenia realizácie program rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia program rozvoja, na základe stanovených merných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie program rozvoja obce formou akčných plánov.

7 POPIS ÚLOH PRI REALIZÁCIÍ PRO

realizácia vyžaduje systematickú prácu skupín odborníkov a samosprávy pri realizácii PRO:

- Obecné zastupiteľstvo monitoruje implementáciu akčných plánov obce Malé Kozmálovce. Posudzuje a schvaľuje návrhy na zmenu a doplnenie akčných plánov.
- Realizáciu konkrétnych projektov Akčného plánu obce Malé Kozmálovce budú zabezpečovať pracovníci úradu a starosta obce.
- Kontrolným orgánom budú poverené jednotlivé komisie Obecného zastupiteľstva obce Malé Kozmálovce a kontrolór obce.
- Koordinačným orgánom zabezpečujúcim kooperáciu a komunikáciu pri realizácii PRO je starosta obce
- Akčný plán je vytvorený na celé obdobie 2019 – 2028, s potrebou pravidelného prehodnocovania

8 SYSTÉM MONITOROVANIA A HODNOTENIA PRO

Pre úspešné napĺňanie cieľov PRO je potrebné pravidelné monitorovanie a hodnotenie realizácie akčného plánu a jeho nadväznosť na prioritné osi.

- Starosta obce predkladá obecnému zastupiteľstvu raz ročne monitorovaciu správu, ktorej obsahom je kvantifikácia implementácie príslušného akčného plánu
- Kontrolór obce a príslušné komisie Obecného zastupiteľstva raz ročne predkladajú Obecnému zastupiteľstvu hodnotiacu správu, ktorej obsahom je hodnotenie efektívnosti implementácie akčného plánu, rozsah využitia finančných prostriedkov, skúma efektívnosť a účinnosť programovania, identifikuje faktory, ktoré prispeli k úspešnosti alebo neúspešnosti implementácie program.

Formulár č. R 5 - Plán hodnotenia a monitorovania

Plán priebežných hodnotení PRO na programové obdobie 2019 - 2028		
Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania/ periodicita
Strategické hodnotenie	v roku 2022	podľa rozhodnutia obce/koordinátora PRO a vzniknutej spoločenskej potreby.
Operatívne hodnotenie		
Tematické hodnotenie časti PRO	v roku 2021, 2023, 2025, 2027	téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť v monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	podľa potreby	pri značnom odklone od stanovených cieľov a doľahnutých hodnôt ukazovateľov pri návrhu na revíziu PRO
Ad hoc hodnotenie celého PRO alebo jeho časti	na konci programovacieho obdobia	na základe rozhodnutia starostu/ kontrolného orgánu obce, podnetu poslancov; na základe protokolu NKÚ SR, správy auditu ...

Zdroj: Príloha k metodike PRO, 2014, s.25.

9 AKČNÝ PLÁN

Akčný plán pre prioritnú os hospodárstvo					
Opatrenie, aktivita	Termín	Zodpovedný	Financovanie	Merný ukazovateľ	Cieľová hodnota
Opatrenie 1.1.1 Rozvoj tradičných remesiel					
1.1.1.1 Podpora vzniku malých prevádzok	Od 2020 - 2028	Samospráva,	Samospráva 8 000 eur	Podporené prevádzky	4
1.1.1.2 Propagačná a osvetová činnosť	Od 2020 - 2028	Samospráva a miestni podnikatelia	iné zdroje 4 000 eur	Počet aktivít	8
Opatrenie 1.1.2 Rozvoj poľnohospodárstva					

1.1.2.1 Napojenie na Nitriansku vínnu cestu	Rok 2022	Samospráva a miestni podnikatelia	Iné zdroje 15.000 eur	Počet aktivít na podporu vinárstva	2
1.1.2.2 Podpora mladých vinohradníkov	Rok 2020	Samospráva a miestni podnikatelia	Samospráva a miestni podnikatelia 1.000	Počet aktivít na podporu vinárstva	2
Opatrenie 1.2.1 Rozvoj turistickej infraštruktúry					
1.2.1.1 Budovanie turistického značenia	rok 2020	samospráva	Samospráva 500 eur	Počet značení	5
1.2.1.2 Budovanie turistických chodníkov	Rok 2023	samospráva	Samospráva 5 000 eur	Počet km	3
1.2.1.3 Budovanie cyklistických trás	Rok 2020-2022	samospráva	Samospráva 5 000 eur	Počet km	3
1.2.1.4 Vybudovanie lesného náučného chodníka	2025	samospráva	Samospráva 2 000 eur	Počet km	2
1.2.1.5 Rybolov na miestnom rybníku	2020	samospráva	Samospráva 3 000 eur		
Opatrenie 1.2.2 Podpora miestneho predaja					
1.2.2.1 Realizácia miestnych trhov	Každý rok od 2023	Samospráva a miestny podnikatelia	Samospráva a miestny podnikatelia - 600	Počet zrealizovaných trhov	6
1.2.2.2 Podpora predaja z dvora	Každý rok od 2023	Samospráva a miestny podnikatelia	Samospráva a miestny podnikatelia - 1 000 eur	Počet predajcov v obci	5
1.2.2.3 Založenie obecného podniku	Rok 2022	Samospráva	Samospráva 15.000 eur	Počet podnikov	1
Opatrenie 1.2.3 Podpora spolupráce na lokálnej úrovni					
1.2.3.1 Uplatňovanie prístupu CLLD	Každý rok od 2019 - 2028	Samospráva a okolité obce	Samospráva 20.000 eur	Počet spoločných projektov	4

Časový harmonogram realizácie:

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Opatrenie 1.1.1 Rozvoj tradičných remesiel										
Aktivita 1.1.1.1										
Aktivita 1.1.1.2										

Opatrenie 1.1.2 Pozvoj poľnohospodárstva										
Aktivita.1.2.1										
Aktivita.1.2.2										
Opatrenie 1.2.1 Rozvoj turistickej infraštruktúry										
Aktivita1.2.1.1										
Aktivita1.2.1.2										
Aktivita1.2.1.3										
Aktivita1.2.1.4										
Aktivita1.2.1.5										
Opatrenie 1.2.2 Podpora miestneho predaja										
Aktivita1.2.2.1										
Aktivita1.2.2.2										
Aktivita1.2.2.3										
Opatrenie 1.2.3 Podpora spolupráce na lokálnej úrovni										
Aktivita1.2.3.1										

Akčný plán pre prioritnú os sociálnu					
Opatrenie, aktivita	Termín	Zodpovedný	Financovanie	Merný ukazovateľ	Cieľová hodnota
Opatrenie 2.1.1 Zlepšenie stavu miestnych komunikácií					
Aktivita 2.1.1.1 Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií	Rok 2020	Samospráva	Samospráva - 100 000 eur	Počet km	3
Aktivita 2.1.1.2 Rekonštrukcia a budovanie chodníkov	Rok 2020 - 2022	Samospráva	Samospráva - 100 000 eur	Počet km	3
Aktivita 2.1.1.3 Rekonštrukcia a budovanie mostov a lávok	Rok 2021	Samospráva	Samospráva - 20 000 eur	Počet rekonštruovaných a vybudovaných mostov a lávok	3
Opatrenie 2.1.2 Zlepšenie stavu obecných budov					
2.1.2.1 Rekonštrukcia budovy Obecného úradu	Rok 2020 - 2023	Samospráva	Samospráva - 100 000 eur	Zrekonštruované časti budovy	1
2.1.2.2 Rekonštrukcia a prístavba budovy Kultúrneho domu	Rok 2019 - 2024	Samospráva	Samospráva - 160 000 eur	Zrekonštruované časti budovy	3
2.1.2.3 Rekonštrukcia domu smútku	Rok 2021	Samospráva	Samospráva - 30 000 eur	Zrekonštruovaná budova	1
2.1.2.4 Vybudovanie športových šatní	Rok 2026	Samospráva	Samospráva - 100 000 eur	Zrekonštruovaná budova	1

2.1.2.5 Rekonštrukcia budovy „Dom služieb“	Rok 2025	Samospráva	Samospráva – 10 000 eur	Zrekonštruovaná budova	1
2.1.2.6 Rekonštrukcia a dobudovanie „Sociálnej budovy“	Rok 2019 - 2020	Samospráva	Samospráva - 10 000 eur	Zrekonštruovaná budova	1
Opatrenie 2.1.3 Zlepšenie stavu verejných priestranstiev					
2.1.3.1 Úprava verejnej zelene	rok od 2020-2023	Samospráva	Samospráva – 10 000 eur	Počet m2	500
2.1.3.2 Vybudovanie chodníkov na miestnom cintoríne	Rok 2024	Samospráva	Samospráva – 50 000 eur	Počet km	1
2.1.3.3 Vybudovanie detského ihriska	Rok 2020 - 2021	Samospráva	Samospráva – 35 000 eur	Počet herných prvkov	8
2.1.3.4 Výsadba zelene pri prístupovej ceste na miestny cintorín	Rok 2024	Samospráva	Samospráva – 50 000 eur	Počet m2	300
Opatrenie 2.2.1 služby pre obyvateľstvo					
Aktivita 2.2.1.1 Rozvoz obedov pre dôchodcov – zabezpečenie služby	Každý rok od roku 2019	Samospráva	Samospráva – 3 000 eur	Počet osôb odoberajúcich obedy	20
Aktivita 2.2.1.2 Opatrovateľská služba v domácnosti – vytvorenie pracovného miesta	Podľa potreby	Samospráva	Samospráva - Podľa potreby	Počet opatrovateľiek	1
Aktivita 2.2.1.3 Vybudovanie centra voľného času	Rok 2027 - 2028	Samospráva	Samospráva – 70 000 eur	Počet osôb navštevujúcich centrum	100
2.2.1.4 Rekonštrukcia a modernizácia verejného rozhlasu	Rok 2026	Samospráva	Samospráva – 20 000 eur	Počet vymenených jednotiek	50
2.2.1.5 Rekonštrukcia a modernizácia verejného osvetlenia	Každý rok od 2019-2020	Samospráva	Samospráva 30 000 eur	Počet vymenených jednotiek	80

Opatrenie 2.3.1 Podpora kultúry					
2.3.1.1 Rozširovanie činnosti knižnice	rok 2024	Samospráva	Samospráva 8 000 eur	Počet zorganizovaných podujatí	2
2.3.1.2 Rozšírenie voľnočasových aktivít	Každý rok od 2019	Samospráva a miestne spolky	Samospráva a miestne spolky – 20 000 eur	Počet zorganizovaných podujatí	20
Opatrenie 2.3.2 Podpora vzdelávania a športu					
Aktivita 2.3.2.1 Vybudovanie obecného klziska	Rok 2028	Samospráva	Samospráva – 25 000 eur	Vybudované klzisko	1
Aktivita 2.3.2.2 Úprava futbalového ihriska	Rok 2026	Samospráva	Samospráva – 100 000 eur	Rekonštruované ihrisko	1
Aktivita 2.3.2.3 Vytvorenie priestoru pre spolkovú činnosť	Každá rok od 2019	Samospráva a miestne spolky	Samospráva a miestne spolky – 6 000 eur	Počet spoločných aktivít	20

Časový harmonogram realizácie

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Opatrenie 2.1.1 Zlepšenie stavu miestnych komunikácií										
Aktivita 2.1.1.1										
Aktivita 2.1.1.2										
Aktivita 2.1.1.3										
Opatrenie 2.1.2 Zlepšenie stavu obecných budov										
Aktivita 2.1.2.1										
Aktivita 2.1.2.2										
Aktivita 2.1.2.3										
Aktivita 2.1.2.4										
Aktivita 2.1.2.5										
Aktivita 2.1.2.6										
Opatrenie 2.1.3 Zlepšenie stavu verejných priestranstiev										
Aktivita 2.1.3.1										
Aktivita 2.1.3.2										
Aktivita 2.1.3.3										
Aktivita 2.1.3.4										
Opatrenie 2.2.1 Služby pre obyvateľstvo										
Aktivita 2.2.1.1										
Aktivita 2.2.1.2										
Aktivita 2.2.1.3										
Aktivita 2.2.1.4										
Aktivita 2.2.1.5										
Opatrenie 2.3.1 Podpora kultúry										

Aktivita 2.3.1.1										
Aktivita 2.3.1.2										
Opatrenie 2.3.2 Podpora vzdelávania a športu										
Aktivita 2.3.2.1										
Aktivita 2.3.2.2										
Aktivita 2.3.2.3										

Akčný plán pre prioritnú os životné prostredie					
Opatrenie, aktivita	Termín	Zodpovedný	Financovanie	Merný ukazovateľ	Cieľová hodnota
Opatrenie 3.1.1 Zlepšenie odvodu povrchových vôd					
3.1.1.1 Čistenie odtokových jarkov	Každý rok od 2019	Samospráva a obyvateľstvo	Samospráva a obyvateľstvo - 15 000	bm vyčistených jarkov	3000
3.1.1.2 Budovanie a rekonštrukcia odtokových jarkov	Každý rok od 2019-2025	Samospráva	Samospráva, povodie 80 000 eur	bm rekonštruovaných jarkov	1000
3.1.1.3 Údržba brehov miestnych potokov	Rok 2019 - 2028	Samospráva,	Samospráva, 10 000 eur	bm vyčistených potokov	3000
3.1.1.4 Vybudovanie protipovodňových priepustov	Rok 2019 - 2020	Samospráva,	Samospráva, 5 000 eur	Počet priepustov	
Opatrenie 3.2.1 Zlepšenie environmentálneho povedomia občanov					
Aktivita 3.2.1.1 Propagačná a osvetová činnosť – tlač letákov, stretnutia s občanmi, besedy na environmentálnu tému	Každý rok od 2019	Samospráva	Samospráva – 5 000 eur	Počet uskutočnených podujatí	10
Aktivita 3.2.1.2 Spolupráca s organizáciami zameranými na ochranu životného prostredia – tvorba projektov spolupráce	Rok 2019 - 2028	Samospráva a miestne organizácie	Samospráva a miestne organizácie – podľa potreby	Počet spoločných projektov	5
Opatrenie 3.2.2. odpadové hospodárstvo					
Aktivita 3.2.2.1 Vypracovanie projektovej dokumentácie na	Rok 2021	Samospráva, ZVaK	Samospráva, ZVaK – 8 000 eur	Projektová dokumentácia	1

budovanie kanalizácie					
Aktivita 3.2.2.2 Budovanie kanalizácie	Rok 2022 - 2028	Samospráva, ZVaK	Samospráva, ZVaK – 500 000 eur	Počet prípojok	180
Aktivita 3.2.2.3 Vybudovanie zberného dvora na vytriedené zložky odpadu	Rok 2019 - 2022	Samospráva	Samospráva 77 000 eur	Zberný dvor	1
Aktivita 3.2.2.4 Spracovanie biologicky rozložiteľného odpadu - obecné kompostovisko, zabezpečenie kompostérov do domácností, kúpa drvičov	Rok 2019 - 2028	Samospráva	Samospráva 5 000 eur	Ukončené jednotlivé časti	3

Časový harmonogram realizácie

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Opatrenie 3.1.1 Zlepšenie odvodu povrchových vôd										
Aktivita3.1.1.1										
Aktivita3.1.1.2										
Aktivita3.1.1.3										
Aktivita3.1.1.4										
Opatrenie 3.2.1 Zlepšenie environmentálneho povedomia občanov										
Aktivita3.2.1.1										
Aktivita3.2.1.2										
Opatrenie 3.2.2 Odpadové hospodárstvo										
Aktivita3.2.2.1										
Aktivita3.2.2.2										
Aktivita3.2.2.3										
Aktivita3.2.2.4										

Finančná časť

Jednou z kľúčových otázok pre realizáciu programu rozvoja je schopnosť obce v priebehu jeho realizácie zaistiť zdroje potrebné na jeho financovanie. Tieto zdroje vznikajú vo viacerých sférach – v súkromnom sektore, verejnej správe, ide tiež o zdroje zahraničné, najmä o prostriedky Európskej únie. Dôležitým zdrojom budú, po dokončení reformy verejnej správy a uskutočnení daňovej reformy, vlastné prostriedky. V dôsledku neexistencie nevyhnutných podkladových údajov pre stanovenie finančného rámca, v ktorom by sa mal program rozvoja v strednodobom horizonte pohybovať, je výška prostriedkov potrebná na realizáciu jednotlivých opatrení a aktivít stanovená len orientačne. Táto časť sa bude konkretizovaná v závislosti od reálneho čerpania finančných príspevkov zo štrukturálnych fondov, možnosti obecného rozpočtu atď..

V tis. eur		Rok										
		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	spolu
Prioritná os hospodárst vo	Vlastné zdroje	0	4,9	1,5	4,4	1,9	1,6	1,7	1,6	1,6	1,5	20,7
	Dotačné a iné zdroje	0	1,8	1,9	28,9	4,9	0,4	2,3	0,4	0,4	0,4	41,4
	Súkromné zdroje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Prioritná os sociálna	Vlastné zdroje	11,4	28,1	16,6	12,2	7,2	21,9	12,9	24,9	6,4	8,4	150,0
	Dotačné a iné zdroje	28,5	207	127,5	85	55	120	0	198	31,5	54,5	907,0
	Súkromné zdroje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Prioritná os životné prostredie	Vlastné zdroje	6,7	6,7	6,7	6,9	5,1	5,1	5	3,6	3,6	3,6	53,0
	Dotačné a iné zdroje	24,9	24,9	24,9	94,9	77,4	77,4	77,4	77,4	77,4	87,4	644,0
	Súkromné zdroje	0	0	8	0	0	0	0	0	0	0	8,0

Názov opatrenia*	Kód a názov projektu/aktivít y	Klasifikácia stavieb - trieda	Hlavný ukazovateľ- výsledku, dosahu	Termín začatia a ukončenia realizácie projektu / aktivity	RN Spolu v eur	Verejné zdroje celkom v eur	Verejné zdroje v eur		Súkromné zdroje v eur	Iné zdroje v eur	
				mesiac/rok - mesiac/rok			a=b+e+f+g +h	b=c+d			c
				I. Prioritná oblasť hospodárstvo					62 100	62 100	20 700
Opatrenie 1.1.1 Rozvoj tradičných remesiel	Aktivita 1.1.1.1 Podpora vzniku malých prevádzok		Podporené prevádzky	2020 - 2028	8 000	8 000	8 000				
	Aktivita 1.1.1.2 Propagačná a osvetová činnosť		počet aktivít	2020 - 2028	4 000	4 000	500	3 500			
Opatrenie 1.1.2 Rozvoj poľnohospárstva	Aktivita 1.1.2.1 Napojenie na Nitriansku vínnu cestu		počet aktivít na podporu vinárstva	2022	15 000	15 000	1 500	13 500			
	Aktivita 1.1.2.2 Podpora mladých vinohradníkov		Počet aktivít na podporu vinárstva	2020	1 000	1 000	1 000				
Opatrenie 1.2.1 Rozvoj turistickej infraštruktúry	Aktivita 1.2.1.1 Budovanie turistického značenia		Počet značení	2020	500	500	500				
	Aktivita 1.2.1.2 Budovanie		Počet km	2023	5 000	5 000	500	4 500			

	turistických chodníkov									
	Aktivita 1.2.1.3 Budovanie cyklistických trás		Počet km	2020-2022	5 000	5 000	500	4 500		
	Aktivita 1.2.1.4 Vybudovanie lesného náučného chodníka		Počet km	2025	2 000	2 000	100	1 900		
	Aktivita 1.2.1.5 Rybolov na miestnom rybníku			2020	3 000	3 000	3 000			
Opatrenie 1.2.2 Podpora miestneho predaja	Aktivita 1.2.2.1 Realizácia miestnych trhov		Počet zrealizovaných trhov	2023-2028	600	600	600			
	Aktivita 1.2.2.2 Podpora predaja z dvora		Počet predajcov v obci	2023-2028	1 000	1 000	1 000			
	Aktivita 1.2.2.3 Založenie obecného podniku		Počet podnikov	2022	15 000	15 000	1 500	13 500		
Opatrenie 1.2.3 Podpora spolupráce na lokálnej úrovni	Aktivita 1.2.3.1 Uplatňovanie prístupu CLLD		počet spoločných projektov	2019-2028	2 000	2 000	2 000			
II. Prioritná os sociálna					1 057 000	1 057 000	150 000	907 000		

Opatrenie 2.1.1 Zlepšenie stavu miestnych komunikácií	Aktivita 2.1.1.1 Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií		počet km	2020	100 000	100 000	10 000	90 000		
	Aktivita 2.1.1.2 Rekonštrukcia a budovanie chodníkov		počet km	2020 - 2022	100 000	100 000	10 000	90 000		
	Aktivita 2.1.1.3 Rekonštrukcia a budovanie mostov a lávok		počet mostov a lávok	2021	20 000	20 000	2 000	18 000		
Opatrenie 2.1.2 Zlepšenie stavu obecných budov	Aktivita 2.1.2.1 Rekonštrukcia budovy Obecného úradu		Zrekonštruov ané časti budovy	2020 - 2023	100 000	100 000	10 000	90 000		
	Aktivita 2.1.2.2 Rekonštrukcia a prístavba budovy Kultúrneho domu		Zrekonštruov ané časti budovy	2019-2024	160 000	160 000	10 000	150 000		
	Aktivita 2.1.2.3 Rekonštrukcia domu smútku		Zrekonštruov aná budova	2021	30 000	30 000	3 000	27 000		
	Aktivita 2.1.2.4 Vybudovanie športových šatní		Zrekonštruov aná budova	2026	100 000	100 000	10 000	90 000		
	Aktivita 2.1.2.5 Rekonštrukcia		Zrekonštruov aná budova	2025	10 000	10 000	10 000			

	budovy „Dom služieb“									
	Aktivita 2.1.2.6 Rekonštrukcia a dobudovanie „Sociálnej budovy“		Zrekonštruovaná budova	2019-2020	10 000	10 000	10 000			
Opatrenie 2.1.3 Zlepšenie stavu verejných priestranstiev	Aktivita 2.1.3.1 Úprava verejnej zelene		Počet m2	2020-2023	10 000	10 000	1 000	9 000		
	Aktivita 2.1.3.2 Vybudovanie chodníkov na miestnom cintoríne		Počet km	2024	50 000	50 000	5 000	45 000		
	Aktivita 2.1.3.3 Vybudovanie detského ihriska		Počet herných prvkov	2020-2021	35 000	35 000	3 000	32 000		
	Aktivita 2.1.3.4 Výsadba zelene pri prístupovej ceste na miestny cintorín		Počet m2	2024	50 000	50 000	5 000	45 000		
Opatrenie 2.2.1 Služby pre obyvateľstvo	Aktivita 2.2.1.1. Rozvoz obedov		počet osôb poberajúcich obedy	2019-2028	3 000	3 000	3 000			
	Aktivita 2.2.1.2 Opatrovateľská služba v domácnosti		počet opatrovateliek	2019 - 2028	0	0	0			

	Aktivita 2.2.1.3 Vybudovanie centra voľného času		počet osôb navštevujúcich centrum	2027-2028	70 000	70 000	7 000	63 000		
	Aktivita 2.2.1.4 Rekonštrukcia a modernizácia verejného rozhlasu		Počet vymenených jednotiek	2026	20 000	20 000	2 000	18 000		
	Aktivita 2.2.1.5 Rekonštrukcia a modernizácia verejného osvetlenia		Počet vymenených jednotiek	2019-2020	30 000	30 000	3 000	27 000		
Opatrenie 2.3.1 Podpora kultúry	Aktivita 2.3.1.3 Rozširovanie činnosti knižnice		Počet zorganizovaných podujatí	2024	8 000	8 000	8 000			
	Aktivita 2.3.1.4 Rozšírenie voľnočasových aktivít		Počet zorganizovaných podujatí	2019 -2028	20 000	20 000	20 000			
Opatrenie 2.3.2 Podpora vzdelávania a športu	Aktivita 2.3.2.1 Vybudovanie obecného klziska		Vybudované klzisko	2028	25 000	25 000	2 000	23 000		
	Aktivita 2.3.2.2. Úprava futbalového ihriska		Rekonštruované ihrisko	2026	100 000	100 000	10 000	90 000		

	Aktivita 2.3.2.3 Vytvorenie priestoru pre spolkovú činnosť		Počet spoločných aktivít	2019 - 2028	6 000	6 000	6 000			
III. Prioritná os životné prostredie					705 000	705 000	53 000	644 000		8 000
Opatrenie 3.1.1 Zlepšenie odvodu povrchových vôd	Aktivita 3.1.1.1 Čistenie odtokových jarkov		bm vyčistených jarkov	2019 - 2028	15 000	15 000	15 000			
	Aktivita 3.1.1.2 Budovanie a rekonštrukcia odtokových jarkov		bm rekonštruova ných jarkov	2019-2028	80 000	80 000	10 000	70 000		
	Aktivita 3.1.1.3 Údržba brehov miestnych potokov		bm vyčistených potokov	2019-2025	10 000	10 000	10 000			
	Aktivita 3.1.1.4 Vybudovanie protipovodňovýc h priepustov		Počet priepustov	2019-2028	5 000	5 000	5 000			
Opatrenie 3.2.1 Zlepšenie environmentál neho povedomia občanov	Aktivita 3.2.1.1 Propagačná a osvetová činnosť		počet podujatí	2019-2028	5 000	5 000	5 000			

	Aktivita 3.2.1.2 Spolupráca s organizáciami sazetánymi na ochranu životného prostredia		počet spoločných projektov	2019-2028	0	0	0			
Opatrenie 3.2.2 Odpadové hospodárstvo	Aktivita 3.2.2.1 Vypracovanie projektovej dokumentácie na budovanie kanalizácie		Projektová dokumtácia	2021	8 000	8 000				8 000
	Aktivita 3.2.2.2 Budovanie kanalizácie		Počet prípojok	2022-2028	500 000	500 000		500 000		
	Aktivita 3.2.2.3 Vybudovanie zberného dvora na vytriedené zložky odpadu		Zberný dvor	2019-2022	77 00	77 000	7 000	70 000		
	Aktivita 3.2.2.4 Spracovanie biologicky rozložiteľného odpadu		Ukončené jednotlivé časti	2019-2028	5 000	5 000	1 000	4 000		
Celkom					1 824 100	1 824 100	223 700	1 592 400		8 000

Poznámka: *Členenie opatrení podľa formulára č. P 1 - Prehľad opatrení, projektov a aktivít podľa oblastí

ZÁVER

PHSR je otvorený dokument, ktorý je možné dopĺňať o nové aktivity a opatrenia prípadne sa môžu niektoré aktivity a opatrenia rušiť.

Vykonateľnosť jednotlivých opatrení, a tým dosiahnutie stanovených cieľov a stratégie bude závisieť od mnohých faktorov. Najkritickejším prvkom dosahovania cieľov a stratégie je finančná náročnosť jednotlivých priorít.

Rozvoj obcí predstavuje dynamicky sa vyvíjajúci proces, ktorý so sebou prináša nevyhnutnosť riešenia viacerých závažných problémov. Regionálna a štrukturálna politika ponúkajú nielen návody, ale aj možnosti riešenia týchto problémov. Úspešnosť a efektivita však závisí od schopnosti implementácie jednotlivých nástrojov v podmienkach konkrétnych regiónov. To však predstavuje zložitý a neustále sa meniaci proces, ktorý si v prvom rade vyžaduje vysokú informovanosť obyvateľstva a schopnosť aktívne sa zapojiť do procesu implementácie rozvojových prvkov.

1. PHSR obce Malé Kozmálovce bol schválený na zasadnutí obecného zastupiteľstva:

Uznesenie č. _____, zo dňa _____

2. PHSR obce Malé Kozmálovce bol vypracovaný na základe anketového prieskumu v obci, bol daný na verejné pripomienkovanie vyvesením na úradnej tabuli dňa _____

3. Posudzovanie vplyvov na životné prostredie:

4. Povinné prílohy:

Príloha č.1 – Zoznam členov riadiaceho tímu

Príloha č.2 - Zoznam informačných zdrojov

Príloha č.3 – Zoznam skratiek použitých v PHSR

Príloha č.4 – Dohoda o partnerstve

Príloha č.5 – Akčný plán na daný rozpočet s výhľadom na 2 roky